Ը· ՏԱՐԻ 2258 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 19 ՀՐՈՏԻՑ 4383 25 ՅՈՒԼԻՍ 1891 1 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1309 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ· Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آروملك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ Համար Տարեկան դահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Երեքամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընթիր Թուղթի վրայ մասնաւոր տպագիր. Տարեկան Օտ՝ Ոսկի	2
Գուսան Թղթատարի Ծանր Փոստիւռ	Ղրշ· 50

Խմբագրութեան հասցէն Նամակ կամ այլ գրութիւն չեն չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 25|6 ՕԳՈՍՏՈՍ· 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Ֆրանսայի Ծովային Նախարար Պ· Պարպէյ պաշտօնական Նամակ մ'ուղղելով առ Սըր Ուիլիըմ Փինք, քաղաքապետն Փորթսմաութի, ի պատասխանի նորա Նամակին, ծանոյց թէ Ժէրվէ Ծովակալին զրահաւոր Նաւախումբն օգոստ· 7|19ին Քուէէս անկը։ Նաւահանգիստը պիտի հանի, Ուայդ կղզւոյն առջեւ։ Վեհ· Վիքթորիա Թագուհւոյն շնորհալի հրաւէրին համեմատ, Ծովակալ Ժէրվէ Ն· Վեհափառութեան հետ պիտի ճաշէ հետեւեալ օրն Օսպորնի դղեկին մէջ։ Օգոստ· 9|21ին Թագուհին աչքէ պիտի անցունէ Ֆրանսական Նաւախումբն, որ յայնժամ Փորթսմաութ պիտի երթայ, ուր նոյն երեկոյ ի պատիւ Ֆրանսական Նաւախմբին պարահանդէս մը պիտի տայ Փորթսմաութի ընդհանուր հրամատար Լորտ Ֆիլուիլէմ։ Ակնկ անդին տեղի ունեցելիք հանդէսք որոշուած չեն տակաւին, և Ֆրանսայի Ծովային գործոց Նախարարը կը խնդրէ Փորթսմաութի քաղաքապետէն որ պէտք եղած կարգադրութեանց համար բանակցի Լոնտոնի Ֆրանսական դեսպանին հետ, որ հեռագրաւ պիտի հաղորդէ առ Ժէրվէ Ծովակալ։ Ֆրանսայի Նախարարն այս Նամակը գրելով, կը փութայ անկեղծ շնորհակալիք յայտնել այն համակիր զգացմանց համար զորս անգլիական քաղաքապետն յայտնած է Ֆրանսական Նաւախմբին ի մտոյ յԱնգլիա այցելութեան առթիւ։ Պ· Պարպէյ ապահով է թէ այս այցելութիւն աւելի պիտի զօրացնէ բարեկամութեան և բարի դրացնութեան կապերն ընդ մէջ Անգլիոյ և Ֆրանսայի։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՏԱՅԶԷ ՊԱՆՔԻ ՄԷՋ

Տայզէ Պանք գերմանական դրամատունը վերջին ժամանակներս այնքան յարաբերութիւններ հաստատած է Թուրքիոյ հետ և այնքան կարեւորութիւն ստացած է մեր հրապարակին վրայ որ այս հաստատութեան վարկին դպչող ծանր դէպքը, զոր Հեռագիրը ծանոյց անցեալ օր, բնականապէս շատ հետաքրքրութիւն կը շարժէ մեր հրապարակին վրայ։

Անգ· լրագիրք զայս գողութիւն հետեւեալ կերպիւ կը պատմեն։

Պանքային պաշտօնեայներէն մին, դուրսէն միջնորդի մը հետ համաձայնութեամբ, ժամանակէ մ'ի վեր շահադիտական գործողութիւններ կը կատարէր ռուսական ռուպլի վրայ։ Միջնորդը կ'ըսէր թէ Պանքային կողմէ կը գործէ, և իւր գործառնութիւնք կը վաւերացուէին ու կը դրոշմուէին ի դիմաց Պանքային յանցաւոր պաշտօնէին կողմէ։ Կատարուած գործառնութիւնք հինգ-վեց միլիոն ռուպլի կը հասնին, և Պանքային տնօրէնները կոդմէ պաշտօնապէս ճանչուած ճշան է մէկ միլիոն 100 հազար մարք։

Միջնորդը, Շվիկը, Երբեմն տնօրէն Պերլինի Առեւտրական Ընկերութեան (Հանտէլս կէզէլշաֆդ), Ֆրանք անուն պաշտօնէին հետ ընկեր եղած էր ռուպլին ընթացքը բարձրացնելու համար, յուլիսի սակարանական հաշուետեսութեան ի նախատեսութիւն։ Կատարուած գործառնութեանց ամբողջութիւնն էր 5,700,000 մարք։ Ֆրանք գործառնութիւնները չարձանագրեց, և յուլիսի վերջի հաշուետեսութեան համար թիւր անցուածներ ըրաւ տումարաց մէջ։ Շվիկը, դուշակելով թէ գործառնութիւնք երեւան պիտի ելնեն յուլիսի վերջը, գնաց խոստովանութիւն ըրաւ Պ· Մանքիէվիչի, Տայչէ Պանքի տնօրէններէն միոյն, եւ ասոր վրայ ձերբակալեցաւ։ Իսկ Ֆրանք չերեւցաւ յուլիս 18/30 էն ի վեր։

Կ'ըսուի թէ Պանքան պիտի ճանչէ իւր անուամբ եղած յանձնառութիւնները։ Բայց դեռ չի գիտցուիր թէ յուլիս ամսոյ գործառնութիւններէն անդին Ֆրանք և Շվիկը ուրիշ յանձնառութեանց ներքեւ չե՞ն մտած, որոց պայմանաժամն յուլիսէն ետքը գայ։

Կը պատմուի թէ Տայչէ Պանքն արդէն հնչուն դրամով վճարած է իբր 12 միլիոն ռուպլ, զոր դներ էին Շվիկը և Ֆրանք։ Հետեւապէս, Պանքային վարչական Խորհուրդն և տնօրէնք իրենց այս տարւոյ շահու իրաւունքներէն կը հրաժարին, Պանքային ճշաը գոցելու համար։

ԼԵՀԵՐՈՒՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Փեթերսպուրկէ առ Թայմ ուղղեալ կարեւոր թղթակցութեան մէջ, զոր երեկի Թուով հրատարակեցինք, հետաքրքրաշարժ լուր մը կը տրուէր։ —Ռուսիոյ լեհ լրագիրք չեն խօսիր անգամ ֆրանսական նաւատորմին զը տած ընդունելութեան վրայ, Ֆրանսացի ազգին այժմեան ռուսասպաշտ հակման դէմ իրենց դժգոհութիւնն յայտնելով մի կողմէ այս լռութեամբ, միւս կողմէ քննադատութեամբ արդի հանրապետական վարչութեան։

Լեհք երբեմն իրենց յոյսերը Ֆրանսայի վրայ կը դնէին։ Երկար ժամանակ, լուսամտութեան վառարանն իրենց համար Ֆրանսան էր։ Բայց 1870-71ի ողեռալի դէպքերէն ի վեր, Ֆրանսա, իւր բաղաքական շահերը պաշտպանելու համար, առջի ուղղութենէն կը հրաժարի, սկզբունքները կը զոհէ, և Եւրոպիոյ ամենէն միահեծան Տէրութեան սէր կը ցուցնէ։ Ջ'Ֆրանսա լուսամիտ դրութեան միշտ պաշտպան տեսնել փափաքողաց համար ծանր յուսախաբութիւն մ'է այս, և նոյն իսկ Պ· Պարթէլըմի Օէնդ-Իլէռի նման երեւելի պատմական, հնագէտ, քննադատ և մատենագիր մը, որ երբեմն Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար եղած է, վերջերս պախարակեց իւր ազգին այս ռուսապաշտ հակումն, իւր իսկական գոյնովը նկարագրելով Ռուսիոյ այժմեան քաղաքական, ընկերական և քաղաքակրթական վիճակը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ԿԱՆԱՆՑ

Ռուսարալիոյ (Սիտնէյ) նախարարապետ Սըր Հենրի Փարքս այս անգլ· գաղթականութեան Խորհրդարանին առաջարկեց երեսփոխանական ընտրողութեան իրաւունք տալ այն կանանց որք անկախ են ամուրի կամ արի գոլով, և իրենց յատուկ զբաղումն և շահու աղբիւր ունին։ Բայց Խորհրդարանն 34ի դէմ 57 քուէով մերժեց, յետ երկար վիճաբանութեան։ Այնու հանդերձ, շատ չանցած Անգլիա նոյն իրաւունքը պիտի տայ այս կարգի անկախ կանանց։

ԿԱՑԾԱԿՆԱՀԱՐԲ

Հունգարիոյ Ակշուէթ քաղաքէն կը հեռագրուի թէ արհիպուսպ Եղէֆի երկու որդիք դղեակը վերադարձած ժամանակ կացածկնահար եղան։ Մեծ տղայն, 19ամեայ արհիպուսպ Եղէֆի Օգոստինոս, գետին ինկաւ ինքզինք կորուսանելով, եւ կրտսեր եղբայրն, արհիպուսպ Լատիսլաս Ֆիլիբ, ծառի մը բախեցաւ կացածկի զորութենէն։ Բայց երկուքն ալ ողջ են։

ՖՐԱՆՍԱՑԻՔ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ֆրանսայի Ծովային Նախարարութիւնն Երեսփ· Ժողովէն յաւելուածական վարկ մը պիտի խնդրէ՝ Ժէրվէ Ծովակալին մարտանաւուց սպայներուն դրամական հատուցումի ընելու համար այն ծանր ծախսուց փոխարէն զորս հարկադրուած են կրել իրենց ի Ռուսիա ընդունելութեան առթիւ։ Այս վարկը խնդրելուն առթիւ, նախարարութիւնն առիթ պիտի գտնէ առաջի Խորհրդարանին գնահատելու ռուս կառավարութեան և ազգին սիրալիր վարմունքը Ֆրանսական նաւատորմին նկատմամբ։

ԲԻԼԻԻ ՄԱՐՏԱՆԱՐ

Բիլիի Նորաչէն զրահաւորն Փրէդէրիք Էրնըսթ յուլիս 19/31ին մեկնեցաւ Լիսպոնի նաւահանգստէն, եւ փորթուկէզ ուրիշ նաւահանգստի մը առջեւ, ի Փաքոտարքոս, խարխեց։ Ի զուր աշխատեցաւ ազատել իւր Ֆրանսացի գանձապահն, որ ի Լիսպոն ձերբակալեցաւ Ֆրանսայի հիւպատոսին պահանջմամբ, Ֆրանսական պահեստի թնդանօթաձիգ զօրաց սպայութենէ դասալիք լինելուն համար։ Զրահաւորն իւր ճամբան չի կըրնար շարունակել մինչեւ որ առաջին մեքենավար մը չգտնէ, և ամեն միջոց ձեռք կ'առնուին փորթուկէզ, սպանիացի և ֆրանսական իշխանութեանց կողմէ որպէս զի մարդ չմտնէ այս մարտանաւուն մէջ։ Ի Փաքոտարքոս ծովեզերքը թորփիլանաւերով պաշարուած է, և Փորթուկէզք ասով ալ չգատանալով, ծովուն մէջ թորփիլներ կամ ականներ դրած են, որպէս զի ցամաքէն ո՛չ մէկ նաւակ կամ մակոյկ կարենայ քիլիական նաւուն մերձենալ։ Այս մարտանաւուն ընկերն ի մտոյ պիտի կարենայ մեկնիլ Թուլոնէ։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ «ՄԱՐԵՆՆԿՈՅԻ» ՄԷՋ

Ռուսական Գործակալութիւնն հեռաւեալը կը հեռագրէ Ֆրոնշդատէ օգոստոս 1 Թուով։

«Երկինք խղճաց տիկիններուն։ Երեկ ժէրվէ ծովակալին տուած ցերեկեայ պարահանդէսը Մարենկո զրահաւորին մէջ՝ շատ յաջող անցաւ ընդհանուր գեղեցկութեան, որուն ակնդէտ կը սպասուէր՝ գրեթէ հնդօրեայ անընդհատ անձրեւներէն ետքը։ Մարենկոյի վերնայարկը, պարասրահի վերածուած և տունկերով գեղեցկապէս զարդարուած, կարի շնորհալից կերպարան մը առած էր։ Փեթերսպուրկի տիկնայք, որք նաւախմբին ժամանումէն ի վեր ամեն առիթէ օգուտ քաղեցին իրենց համակրանքն արտայայտելու համար ֆրանսական նաւատորմին, փութացեր էին անձամբ պատասխանել ժէրվէ ծովակալին հրաւիրանաց։ Մարենկոյի վերնայարկը կ'երեւէին փեթերսպուրկի գեղեցկադոյն տիկնայք։ Եօթն հարիւր հրաւիրեալ տիկնայց մէջէն յիշենք գեռատի կոմսուհին Շուվալով, դուստր Արքունեաց նախարարին։ կոմսուհի Փանին, դուստր նախարար Փոլովցեւի։ Պարեադիւնքայա իշխանուհին։ Իմբրէդինքայա իշխանուհին։ Լաղարէվ կոմսուհին։ Օր· Տուբնովօ, դուստր ներքին գործոց նախարարին։ Ֆրանսական նաւային նուագարանք պարերու եղանակները կ'ածէին։ Ռուս և ֆրանսացի սպայք կը վարէին պարերը։ Զրահաւորին կողմէ հիւրասիրութեան պարտաւորութիւնները կը կատարէին փեթերսպուրկի ֆրանսական դեսպանատան նաւային կցորդին կենն և Օր· տը Լապուէյ, դեսպանին դուստրը։»

ԻՏԱԼԵԱՆ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Թէեւ հարաւային Ամերիկա դիմող գաղթականներէն շատեր ետ կուգան ձեռնունայն, բայց Իտալացիք կը շարունակեն գաղթել։ Սանֆէրմօ շոգենաւն յուլիս 31ին ճենովայէ ճամբայ ելաւ 1,800 գաղթականներով։ Օգոստ· 1ին Մանէլա շոգենաւը մեկնեցաւ 1,900 գաղթականներով, և օգոստ 2ին Ադէվէդ շոգենաւը կ'առնուր 1,300 գաղթական, զամենքն ալ Պրազիլիա տանելու համար։

ԵՐԿԱԳՈՒՂԻՈՑ ԱՐԿԱԾՔ

Վիքթորիա Թագուհին հեռագիր մ'ուղղելով առ Լորտ Սալիսբրի, պաշտօն յանձնեց նմա Ֆրանսական դեսպան Պ· Վատինկթոնի յայտնել իւր ցաւակցութիւնը Փարիզի մօտ պատահած երկաթուղւոյ արկածին համար։ Թագուհին կը ցաւակցի արկածելոց ընտանեաց, և կը յուսայ որ վիրաւորեալք ապաքինին ի մտոյ։

Ի ՄՈՆԴԷ-ԲՈՒԼՈ

Ուէլս անուն Անգլիացին, որ ժամանակէ մ'ի վեր ի Մոնդէ Քարլօ կը գտնուէր, արտասովոր բախտ մ'ունեցաւ տեղւոյն հռչակաւոր խաղարանին մէջ, ուր ամեն տարի շատեր իրենց բոլոր հարստութիւնը կը թողուն, ոմանք նաեւ իրենց կեանքն։ Երեք օր անընդհատ Ռուլէդ խաղաց միջօրէէն մինչեւ մէկ ժամ մնացած կէս գիշերին, այն 11 ժամերու միջոցին բերանը բան մը չդնելով և տեղէն չշարժելով։ Ամենայն յանդգնութեամբ խաղաց, և այն երեք ուղուրց մէջ 20 000 անգլ· ոսկի շահեցաւ, զոր փութաց Անգլիա դրկել, նորէն խաղալու և կորուսանելու ւէսրձութեան չենթարկուելու համար։ Հազարէն մէկ հատ չի պատահիր այսպէս գործնական խաղացող։ Եւ ոմն գիտէ թէ այս գործնական Անգլիացին անգամ օր մը խաղարանին չպիտի վերադարձէ խաղարանէ ամեն շահածը։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Ուէսթմինսթերի Դուքսին տպարանքն։—Խառնները, մեծ սրահն, ժամացոյցի աշտարակն։— Հարտըն գիւղն։—Կլատսթոնի անտառն ի բնակարան։—Տիկին Կլատսթոնի որբանոցն։ — Զէսթրֆիլտ քաղաքն։ (Hawarden)

* *

Առաջնորդ գրքոյկիս խօսքին նայելով Իթըն Հօլ (Eaton Hall) Անգլիոյ «ինն հրաշալեաց» մին է եղեր։ Զեսդրբէ Իթըն Հօլ կարելի է հասնիլ գետային կամ ցամաքային ճամբով, մի քանի րոպէի հաճելի ուղեւորութեամբ։ Առանց վարանելու ուրեմն կ'երթանք տեսնել Ուէսթմինսթերի ուքսի այդ ապարանքը—զի սովորական բնակարան մը չէ։ Շէնքին դուրսը աչքէ անցուցած ատեն ընդարձակութենէ անդին շատ մասնաւոր բան մը չգտներ մարդ։ և իրօք Իթըն Հօլի արտաքին տեսքը կը յիշեցնէ մեզ Լոնտոնի ահագին օթեվներն։ Բայց բնական է աւելին ակնկալել, ըստ որում «ինն հրաշալեաց» մին այցելել եղած ենք։

Արտաքին դռնէն ներս մտնելու համար դռնապանը մէկ շիլին կը պահանջէ մեզմէ։ շենք զարմանար սակայն երբ բացատրութիւնը կը ստանանք։ Ուէսթմինսթերի Դուքսը մուտքի այս վճարումն հաստատած է՝ եկամուտը Զեսդրբի Անկելանոցին յատկացնելու համար։ մէկ շիլին ևս վճարելու ևս պարտէն այցելելու համար։ սոսը եկամուտն ևս կը գործածուի նոյն նպատակին։ Բարենպատակ հաստատութեան մը նպաստելու գէշ կերպ մը չէ այս կարծեմ, երբ յիշենք թէ այսու տարեկան 500—600 ոսկւոյ կլորիկ գումար մը կ'ինայ վերոյիշեալ Անկելանոցին։ Իթըն Հօլի անցեալ պատմութիւնն քննելով ինքնին հետաքրքրական է թէև այլ ընթերցողիս կարելի եղածին չափ քիչ ձանձրոյթ առթելու համար այդ մասը դանց կ'ընեմ, յիշել բաւականանալով միայն թէ այս շէնքի պատմութիւնը կարելի է հասցուցնել մինչեւ Հէնրի Գ·։ Այժմեան շէնքի մէկ մասն մնացած է 17րդ դարէն։ կը հաւատան թէ հետեւեալ զարմանալի տապանագիրը գրուած է շէնքին ճարտարապետին գերեզմանին վրայ։

Lie heavy on him, earth, for he
Laid many a heavy load on thee. (*)

Այժմեան շատ մը շէնքերու պէս Իթըն Հօլ ևս նորոգութեանց ենթարկուած է անշուշտ, և Ուէսթմինսթերի ներկայ դուքսին շնորհիւ ստացած է հռչակ իբրեւ մեծագոյն և հարստագոյն անհատական բնակարանն յԱնգլիա։ Դանէն ներս մտնելով աքանչացմամբ չորս կողմերնիս դիտած ատեն մեր առաջնորդն կը հրաւիրէ զմեզ հետեւիլ իրեն։ փառաւոր դահլիճ մը ներս մտնելու վրայ ենք և կը խորհինք թէ այդ դուռը թերեւս կ'առաջնորդէ դուքսին ընտանեաց անդամներէն միոյն սենեակը կամ պարի սենեակը։ Քիչ մը սխալած էինք սակայն ասոնց տեղ։ Ներս մտնելով և մի քիչ առաջանալով կը տեսնենք գեղատեսիլ չորքատանի մը՝ ձի մը, որուն հանգստաւէտ վիճակն՝ այցելու մարդը նախանձի շարժելու կը հասնէր։ Երջանիկ չորքոտանին՝ որ, որ դուքսի մը վերաբերելու պատիւն ունենալով արժանացած են այս ատիճանի հանգստութեան։ Առանց երբէք մազի չափ զանցելու կը վստահացնեմ ընթերցողը թէ եթէ ինքն ըլար իմ տեղս այսպիսի զգացումներ պիտի արթննային և յինքեան։ Սենեկին—զի սխոռէ աւելի սենեկի կը նմանի այս—մաքրութիւնն, յատուկ սպասաւորաց (սխոռապա՛հք) ներկայութիւնն և յարակից կահ կարասիքն, ասոնք ամենքը տեսնելով դիւրին է հաւատալ թէ դուքսը տարեկան ահագին գումար մը կը վատնէ ձիեր պահելու համար։ Ընթերցողներէս անոնք որ Անգլիոյ տարեկան ձիարշաւներուն վրայ ծանօթութիւն ունին, պիտի յիշեն անշուշտ թէ Ուէսթմինսթերի դուքսին ձիերն քանիցս շահած են մրցանակներ այլ եւ այլ առիթներով։ Եւ որպէս վերջին նամակաս յիշած էի, նոյն իսկ Զեսդրբի մէջ տեղի կ'ունենան նշանաւոր ձիարշաւք ամէն տարի, որոց մասնակցողաց մէջ ամենէն կարեւոր տեղը կը բռնէ Ուէսթմինսթերի դուքսն՝ անուղղապէս, կամ իր բաղդաւոր ձիերն՝ ուղղապէս։

Իթըն Հօլի այլ և այլ մասերը նկարագրել փորձել չեմ ուզեր ներկայ թղթակցութեամբս։ այսպիսի մեծ շէնքերու մէջ կայ կարծես տեսակ մը միօրինակութիւն —գէթ գրչային նկարագրութեան մը մէջ յաջորդ թղթակցութիւնս ուրիշ կարեւոր բնակարանի մը նուիրելու միտք ունենալով, այդ առթիւ կը ջանամ նկարագրել անգլիական հարուստ բնակարան մը իբրեւ օրինակ։ Բայց պէտք է յիշեմ Իթըն Հօլի մեծ սրահն։ ձեղունը կամարաձեւ է։ խիստ կատարեալ նմանութիւն մը երկնից կամարին՝ կապոյտ գունովն և պլպլացող ոսկիէ աստղերովն։ Ինչ որ սակայն աւելի կը հետաքրքրէ զմեզ շուրջերնիս դտնուած տեսարանն է։ Զսօրբի ուխտաւորաց ամբողջ պատմութիւնը նկարուած զարմանալի կատարելութեամբ։ Այդ նշանաւոր պատմութեան իւրաքանչիւր դէմքն յստակօրէն տեսնել կ'երեւակայէ մարդ։ մի քանի րոպէի հիացման մէջ հատորներու մէջ ամփոփուած ընդարձակ պատմութիւն մը կը ապաւորուի այցելուին ժամացը վրայ։

Ժամացոյցի աշտարակն ևս դիտենք և ասոր կը մեկնինք ատոր։ Այս աշտարակն է 175 ոտք բարձր։ մզոններով հեռուէն կը տեսնուի և դիւրին է հաւատալ թէ շրջակայ գիւղերու համար յաճախ փարոսի մը դեր կը կատարէ այս Աշտարակը ունի քսան և ութ զանգակներ, որք յաճախ կը հնչեն նուագելով քաղցրալուր եղանակներ։ Կը յիշեմ առաջին տպաւորութիւնը վրս երբ երեկոյեան հանդարտութեան մէջ Զեսդրբի շրջակայքը պատրաստուած էի։ Աշտարակին գագաթն հատատուած ահագին ժամացոյցը կը տեսնուի հեռաւոր տեղերէ երբ օդն պայծառ է։

Այսպիսի վեր ի վերոյ այցելութեամբ մը Ուէսթմինսթերի դուքսի բնակարանին արդարութիւն բրած չպիտի ըլլանք թե-

(*)· «Ծանր կշռէ նորա վրայ, երկի՛ր· զի նա շատ մը ծանր բեռ դրաւ վրադ»։

—)(12)(—

ԹԷՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆՑ ՏՈՒՆԸ

Աւելի Թարմ օդն, որ զայն գգուեց, խելքը գլուխը բերաւ քիչ մը։ Անուրէ շրջանակը կարծես կը քակուէր իր ճակատին բոլորտիքէն։ Իւրաքանչիւր շնչառութեան, իր ճնշեալ կուրծքին վրայէն սարսափելի բեռ մը կը վերնար։

Նորէն բացաւ աչերը, բայց անցած դարձածէն բան մը չի հասկցաւ։

Իր սեւեռուն, անկենդան, տարտամ ակնարկն յառեալ կը մնար ննջարանին խորը գտնուող պատին վրայ, ուսիից կախած էր սև փայտէ խաչելութիւն մը՝ Քրիստոսի պղնձեայ պատկերով։ Խաչելութեան ետին չորցած տօսախի տերեւ մը։

Այդ խաչելութիւնը դիտելու երեւոյթ ունէր, բայց բան մը չէր տեսներ։

Կարի դժուարաւ իր խղճին գիտակցութիւնը կ'ունենար։ Ուրեմն տակաւին կ'ապրէ՞ր։ և ի՞նչու համար։

Անկողնին մէջ դժուարաւ կը շարժի և կը դառնայ։ Իր տկար ձեռուները կը խարխափեն հոն ուր քիչ մը առաջ կը գտնուէր իր դստրիկն, իր գրկին վրայ, բոլորովին մայրական սիրով պատեալ, որ ոճիր գործելու չափ կատաղի էր։

Հոն բան մը չի գտներ։

Այս բան խելքը բոլորովին գլուխը կը բերէ։

Ձիչ մը կ'արձակէ։

—Պերթի՛ն, Պերթի՛ն։

Իր մտա, երկու պզտիկ տղաքներ՝ յանդուգն այլ մտածի կերպարանքով, կարծես կը դիտեն իր ուշաբերութիւնն։

Գեռանէն վերցուած օրորոցին մէջ մանկիկն արթննալով բոլոր ուժովը կը ճչէ։

Շարլօ կը ժպտի Քրիքէին։

Քրիքէ կ'օրօրուի, իր մարախի վտիտ մարմինը մէյ մը առողջ սրունգին, մէյ մըն ալ խեղ սրունգին վրայ յենլով։

Երկու պզտիկներն ուրախ են ըրածնուն վրայ, և Քրիքէ իր ձախ ականջին, գրեթէ կռնակին վրայ դրած է գորշ կերպասէ իր տափակ քաջքէթն, որուն մէկ մասը մաշած է։

—Պերթինը հոս է, մի՛ կանչուրտեր, ըսաւ Շարլօ։

Լիէթ լռեց և անմիջապէս աւելի հանդարտեցաւ։

—Եւ սակայն, դժուարին գործ մըն էր մեր ըրածը, կ'ըսէր Քրիքէ։

Իրենք ազատած են երկու մահամերձները։ Լիէթ կը հասկնայ, բայց շնորհակալ չըլլար։ Ամեն ինչ լմնցած պիտի ըլլար առանց անոնց միջամտութեան։ Մինչդեռ հիմակ, գուցէ այլ ևս քաջութիւն չպիտի ունենայ վերակենալու։ Բայց կը լռէ։

Մանկիկը կը ճչէ միշտ։

—Հաւանօրէն անօթի է, ըսաւ Շարլօ։ Տիկին Փիլիէթ, կաթն ո՞ւր կը պահես, կաթ տալու է մանկիկին։

Լիէթ չի պատասխաներ։ Կաթ չկայ։ Ստակ ալ չունի։ Տիկին Ժաումէնի կողմէ յանձնած գործը պատրաստ չէ։ Եւ տակաւին ութն օր սպասելու է քաղաքապետութենէն երթալ առնելու այն տասնհինգ ֆրանքը զորս նպաստամատոյց ընկերութիւնը յատկացուցած է իրեն—իր մահուան օգնելու համար։

Քրիքէ կը ծռի իր դժբաղդութեան ընկերոջ ականջին։

—Մէկ կուտ չկայ հոս, յայտնի բան է։

—Ես վեց սու ունիմ պահեստի՝ տափատիս ատառին մէջ։

—Վե՞ց, ըսաւ Քրիքէ, գրեթէ ակնածութեամբ, ես երեք սու ունիմ միայն և կուտամ։

Իրենց ցնցոտիներուն մէկ մասին կարը քակեցին։

—Ահ՛ա, ըսաւ Քրիքէ, գնա կաթնավաճառէն կաթ գնէ մանկիկին համար և մնացածն ալ նակ մը մսի ջուր՝ մօրն համար։

Շարլօ դուրս ելաւ վազելով։ Հինգ վայրկեան ետք վերադարձած էր, մէկ ձեռքը կը բռնէր ման մը կաթ և միւսն արգանակը։

—Խե՛ղճ տղաքներ, երջանիկ ըլլա՛ս արժանի, մրմնջեց Փիլիէթ։

Ողորմութիւնն ընդունեց։

Պերթին անյագօրէն խմեց և նորէն քնացաւ։

Մայրն ալ ինքզինք ընկճուած կը ըզգար։

Տղաքները Պերլոտին սենեակը դարձան և սկսան նորէն զատել քուրջերը։ Իրարու հետ չէին խօսեր, բայց ատեն ատեն, գլուխնին վեր կ'առնէին, ժպտելով իրարու կը նայէին և համաձայնութեան նշան մը կը փոխանակէին։

—Եւ սակայն, ըրաւ Շարլօ, եթէ Պերլոտ գիտնայ։

—Մեզ կ'սպանէ։

Սարսռացին։

Փիլիէթ ոտքի չելաւ։ Օրուան մնացեալ մասը և յաջորդ գիշերը մրսելով անցուց։ Պերթին չատ չէր լար այլևս։ Իրեն համար կաթ կար տակաւին։

Բայց հետեւեալ օրը, կացութիւնը փոխուած չէր։ Միւնոյն անձկութիւնն էր։ Միւնոյն մթապատ ապագան։ Միւնոյն յուսահատութիւնը։ Ի նա կը վերածնէին անձնասպանութեան նոյն եղերական գաղափարները՝ առաջին անգամ չի յաջողած ըլլալու վշտին հետ խառն։ Անկարելի էր իր զառանցեալ մտքէն վանել այս մահուան գաղափարը։ ճշմարիտ յիմարութիւն էր այս՝ չափազանց թշուառութենէ յառաջ եկած։ այդ օրը քիչ մը գթասրտութիւն կը զգար։ Ի՞նչ անգութ բան էր մեռցուցնել այդ անմեղ արարածն։ առջի օրը քաջութիւն ունեցած էր։ Հետեւեալ օրն ալ պիտի ունենա՞։

Ոչ··· այս տեսակ բաները չեն վերկրնուիր։ Եւ ահա թէ ինչո՞ւ երախտագէտ չէր երկու տղայոց զինք ազատելուն համար։

—տղայոց հիւանդանոցը։

—Տանիքէր Ռօշերս փողոցն է։

Եւ մարդը ցուցուց երթալիք ճամբան։

Եւ որովհետեւ մարդն հակացած էր թէ շրջագետին տակ մանուկ մը կար զոր կը լքանէին, երկար ատեն աչուընեռով մանկամարդ կնկանը կը հետեւի եւ զայրոյթի չարժում մը կընէ։

Տանիքէր փողոց, 74 թի՛ւ։

Հո՞ն է···

Զարհուրած աչերով զայն կը դիտէ, սեւատեսիլ տունը, անձկութեանց տունը։

Քանի՛ թշուառութիւններ անցած են այս կամարին տակէն։ Քանի՛ մայրեր որք մտած են հոն իրենց մանուկներով եւ դուրս ելած են ձեռնունայն։

Լիէթ պարտասած կը կրթնի հանդիպակաց պատի մը եւ կը դիտէ։

Ո՞ւսկից պիտի գտնէ հոն երթալու քաջութիւնը։ Եւ, իր յիմարութեան մէջ, կը զարմանայ տեսնելով այս տունը նման ուրիշ տուներու։

Ուրիշ կերպ կ'ուզէր տեսնել զայն, մեկուսացեալ, հեռի փարիզէն։ Մեքենաբար ականջ կը դնէ··· Ո՞ր են մանուկները··· բան մը չի լսուիր··· Անձկութեանց տունը խորհրդաւոր կերպով պահած էր փոքրիկ արարածներն եւ ոչ ոք գիտէ թէ ինչ եղած են անոնք։

Ո՛չ, երբէք չպիտի համարձակի··· Ոճիր մըն է այդ։

Ոճիր մըն է այդ զոր կը գործէ ուրիշ աւելի մեծ, աւելի վատթար, յաւիտենապէս անդարմանալի ոճիրէ մը խոյս տալու համար։

(Շարունակ.)

բեւս, բայց ներողութիւն խնդրելով պէտք է ալ հեռանանք Իթէն Հօլէ։ Կը վերադառնանք քաղաք — Զեսդրբ, օրուան աշխատութենէ հանգստանալէ վերջ հետեւեալ առաւօտուն Հարտրնի դղեակն երթալ կը պատրաստուինք։ Օգը հպիւ թէ կը հրապուրէ զվեզ տունէն դուրս ելլել, բայց մենք որոշած ըլլալով տեսնել մեծանուն ծերուհւոյն Պ. Կլատսթոնի բնակարանն, ճամբայ կ'ելլենք անձրեւն բանի տեղ չդնելով։ Զեսդրբէ օրը քանի մը անգամ չոգեկառքը կը մեկնի Հարտրն երթալու համար։ Անձրեւոտ օդին պատճառաւ ճամբորդելու ասկէ լաւ միջոց պէտք չէ։ Կը նստինք չոգեկառք։ Ճամբուն վրայ երբեք չորս փոքրիկ կայարաններու հանդիպելէ վերջ աւասկի հասած ենք ի Հարտրն։ Անձրեւը կը շարունակէ դեռ։ անձրեւանոցը բացած աճապարանօք կ'անցնինք Հարտրն գիւղի փողոցէն։ —այս գիւղը գլխաւոր մէկ փողոց միայն ունի, այնպէս որ ճամբայ կորսնցուելէ անկարելի է։ Այս գլխաւոր փողոցն մեզ կը տանի ուզած տեղերնիս, իսկ եւ իսկ Հարտրն դղեակի դրան առջեւն։ Անձրեւը քիչ մը դադրած է այժմ։ ուխտաւորի մը հաստատամտութեամբը կը շարունակենք մեր ընթացքն։ Հարտրն գիւղը փոքրիկ տեղ մ'է։ առանց Կլատսթոնի այդ գիւղին անունն աշխարհի անծանօթ մնար թերեւս։ այսօր սակայն ամէն ոք ընտանի է այդ անուան հետ։ Քանի որ անուան վրայ խօսք բացուեցաւ, յիշեմ անցողակի թէ այս գիւղին անուան ուղղագրութիւնն է «Hawarden» բայց ինձ անծանօթ պատճառաւ մը պարտինք արտասանել զայն Հարտրն փոխան Հաուարտրն, որպէս բնական էր գուշակել։

(Մնացեալն յաջորդ թուով)

ԵՐԿՈՒ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՒ ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ի ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

Շաբաթ օր սկսան ի Շվից հելուետեան դաշնակցութեան վեցերորդ հարիւրամեկին հանդէսք։ Շվից գաւառակն յորմէ իւր անունն առած է Զուիցերիա, եղած է կեդրոն այս Դաշնակցութեան, այն պատճառի պայքարներէ ետքն որովք զուիցերեան փոքրիկ ժողովուրդն իւր ինքնուրոյն կացութիւնը պահպանելու իրաւունքը ձեռք բերաւ, և յետոյ զանազան ինքնօրէն գաւառները կամ «Խոյներները միանալով կազմեցին արդի Դաշնակցութիւնն՝ հանրապետական ձեւով։ Զուիցերիացիք, ինչ լեզու ալ խօսին և ո'ր կրօնին ալ պատկանին, այնքան կը սիրեն իրենց երկրին արդի կազմակերպութիւնն, որ ամենայն եռանդեամբ կը մասնակցին Շվիցի հոգեզուարճ հանդէսներուն։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Երեսփ. ժողովոյն շաբաթ աւուր նստին մէջ, Պ. Հիգլն կառավարութեան ուշն հրաւիրեց սա իրողութեան վրայ թէ Անգլիա ֆրանսական և իտալեան կառավարութեանց կը վճարէ տարեկան 100 հազար անգլ. ոսկի Հնդկաստանի և Աւստրալիոյ սուրհանդակաց փոխադրութեան համար, մինչ Ֆրանսայի և Իտալիոյ կառավարութիւնք 40 հազար անգլ. ոսկի միայն կը վճարեն երկաթուղոյ ընկերութեանց, այս փոխադրութեանց համար։

Թղթատարութեան վերատեսուչ Պ. Ռէյքը պատասխանեց թէ Քալէէ ի Պրինտիզի սուրհանդակաց փոխադրութեան սակը զեղչելու համար քանի քանի փորձեր եղած են, և տակաւին զեղչել պէտք է, և այս մասին բանակցութիւնք պիտի կատարին յիշեալ կառավարութեանց հետ։ Արդի պայմանագիրը կ'աւարտի տարւոյս վերջը։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ երկուքան սուրհանդակաւ առնուած Թէմի մէջ, հետեւեալ սեղանաւորական ծանօթութիւնները կը գտնենք այս երկուշաբթի թուով։

«Ամսական հաշուետեսութիւնն, որ շաբթուս վերջին հետ մեկտեղ եկաւ, զգալի անկմամբ մը կատարեցաւ միջազգային արժեթղթոց վրայ, բաղդատմամբ նախորդ ամսոյ գնոց։ Վերջին եօթնեկին մէջ, գներու անկման աշխատող շահագէտք ընդարձակ ասպարէզ ունեցան։ Հանրային կարծիքը խռովեցաւ ի տես փոխանակութեան (քաղպոյի) յոռի վիճակին հարաւային Եւրոպոյ ամէն երկրաց մէջ, ուր ընկէ թղթադրամք և պանքոտսք եւս քան զեւս կ'ինան բաղդատմամբ ոսկւոյ։ Փորթուկալի դրամական և գանձային տագնապն ազդեց Սպանիոյ, Ցունաստանի, Նոյն իսկ Իտալիոյ, ուր սակայն արդի վարչութեան գանձային և անտեսական անօրինութեանց չնորհիւ, յոյս կայ թէ երկիրն իւր գանձային օրինաւոր վիճակը գտնէ վերստին։

«Այս պետութեանց մէջ դրամական կացութիւնը կախում ունի թէ՛ հանրային վստահութենէ և թէ առեւտրական հաւասարակշռութենէ։ Պէտք է հաստատենք այսօր թէ վստահութեան պակասութեամբ մեռադրամ մի շրջաբերութիւնն աւելի շուտ կը նուազի կը տկարանայ, որչափ պիտի չպատահէր եթէ տագնապին պատճառը լինէր միայն առեւտրական անբաւական հաւասարակշռութիւն մը։ Օտար հրապարակաց վրայ փոխանակութիւնք կամ դրամի սակերն այն պատճառաւ միայն ինկան այս աստիճան, որովհետեւ կարգ մը ապահովիչ պարագայից բերմամբ, հասարակութիւնն այլ եւս դիւրաւ ձեռքէ չի հաներ մեռադրամ։ Տագնապի այս նշաններէն մեծապէս օգուտ քաղեց շահադիտութիւնը։

«Բայց իրօք ոսկին և արծաթն այսօր աւելի հազուագիւտ չեն այս հրապարակաց վրայ քան երէկ։ Ի Լիսպոն իսկ դեռ մետաղադրամ կայ, բայց կը պահուի։ Ժողովուրդը ձեռքէ չի հաներ զայն։ Վատահութեան խնդիր է այս։ Թող այս երկրաց մէջ գործոց վարիչք բառնան հին զիզիումներն, իրենց անկեղծութեան հաւատիքը տան և բարենորոգմանց ճամբուն մէջ մտնեն հաստատապէս, յայտնի՝ամ վստահութիւնը կը վերածնի և վստահութեան հետ վարկն ալ։

«Ի մի բան, յուլիսի հաշուետեսութենէն սա արդիւնք կ'երեւի թէ կառավարութիւնը ձեռք կը քաշէ այն օտար պետական արժեթուղթերէն որք առաջնակարգ չեն բոլորովին։

«Դրամի վարձքը կամ տոկոսը շատ ածան է, մինչեւ իսկ Ռէվոռի հետ Տէվոնս կար ֆրանսական արժեթղթին վրայ։

«Ֆրանսական արժեթուղթք բացառութիւն կազմեցին ընդհանուր տկարութեան մէջ։

«Իտալականն ինկաւ։ Պաշտօնական հեռագիր մը հերքեց իտալեայ նոր փոխառութեան մը զրոյցն։ Հռոմայ Պանքան դժուարին դիրքի մէջ կը գտնուէր, բայց ուրիշ հաստատութեան մը օգնութեամբ կրցեր է դիմակալել։

«Ռուս արժեթուղթք եւս անկման հաղորդ գտնուեցան։ Եգիպտական արժեթուղթք ևս, մանաւանդ զի վերստին խօսուեցաւ թէ Անգլիա պէտք է մեկնի երկրէն։ Պէտք չէ մոռնալ որ եթէ Անգլիա մեկնի, կը մնայ սակայն միջազգային յանձնաժողովն, որ կը հսկէ եգիպտական ելեւմտից բարւոք տեսչութեան։ Նոյն պարագայից և խնդրոց բերմամբ տկար էին և օսմ. արժեթուղթք։

«Արժանթինի թուղթերը շատ դէշ էին այս շաբթու, այն ծանուցման վրայ թէ Երեսփ. ժողովը, կառավարութեան ընդդիմութեան հակառակ, կ'ուզէ Արժանթինի երկրին մէջ հաստատել թղթադրամի բռնի շրջաբերութիւն, (այսինքն՝ ամէն ոք պարտաւոր լինի դրամի տեղ ընդունել թուղթ, և չկարենայ պահանջել որ Պետութիւնը մետաղադրամի հետ փոխէ այս թղթադրամ։)

«Պերլինեան դրամատան հաշուետարդարութիւնը կատարող խմբակին ձեռաց մէջ կայ երկու միլիոն անգլ. ոսկւոյ արժողութեամբ 6 0/0 տոկոսաբեր Ուրուկուէյի արժեթուղթ, զոր խնդիր է թէ ի՛նչպէս պիտի կրնայ քշել, քանի որ այս հարաւ—ամերիկեան թուղթեր երեսէ ինկած են բոլորովին։

(Մոնդէվիտէոյէ հեռագիր մը կը ծանուցանէր երէկ թէ Ուրուկուէյի կառավարութիւնը մէկ ամիս յետաձգած է Ուրուկուէյի Ազգային Պանքային վճարումներն։ Այս մէկ ամսոյ միջոցին Մոնդէվիտէոյի տակարանը փակ պիտի մնայ։)

«Իւր վճարումները դադրեցնող Ինքլիշ Պանք օվ Ռիվըր Փլադի (հարաւ-ամերիկեան Անգլիական Պանքային) տնօրէններէն մէկուն մեղմամտոտ պատասխանը բաւական դաղափար կուտայ Արժանթինի արդի վարկին վրայ։ Այս տնօրէնին կը հարցուէր թէ «Ձեր դրամատունը պիտի վերակազմուի՞», և պատասխանեց. «Բայց ո՞վ կրնաք գտնել որ շահագրգռուի Արժանթինի գործոց, արդի հանգամանաց մէջ։»

—Մնանկացեալ Ինկլիշ Պանքին տնօրէններէն մին էր Լորտ Ճորճ Համիլդէն, Անգլիոյ ծովային նախարարն։

—Անգլ. արտաքին գործոց խորհրդական Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսըն տնօրէն խորհրդոյ անդամ է տասն տարբեր ընկերութեանց մէջ, առեւտրական թէ սեղանաւորական։ Իտալիայի վարիչ Պ. Պալֆուռ ալ, քեռորդի Լորտ Սալիսբրիի, վարչական խորհրդոյ անդամ է Բնալեղի Ընկերութեան (Aluminium), ամենքն ալ շահաբեր գործեր։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովոյ ներկայ նստաշրջանի Դ. գումարումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ օր, 26 Յուլիս, ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ, և իւր Օրակարգն է՝

Ա.—Ընտրութիւն Քաղաքական Ժողովոյ։

Բ.—Տեղեկագիր երկամեայ պաշտօնավարութեան Ազգային Վարչութեան Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոյ։

Գ.—Հաշուեցոյց Ազգային կեդր. Սնտուկի նախընթաց երկու տարիներու։

(Տեղեկագիր Քննիչ Յանձնաժողովոյ)

Ատենը պիտի բացուի ժամը ճիշդ 2½ին և տեւէ մինչեւ 5ը։

Ուստի կը հրաւիրեմք զՁեզ որ բարեհաճիք ներկայ գտանիլ սոյն նստին և մասնակցիլ ժողովոյ աշխատութեանց։

Մնամք աղօթարար
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՕԼՍՈՅ
ԽՈՐԻՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

23 Յուլիս 1891
Կ. Պոլիս

Յ. Գ. — Մասնաւորաբար կը խնդրուի Պատ. Երեսփոխաններէն որ հաճին յորոշեալ ժամու անհրաժեշտաբար ներկայ գտնուել նստին, որպէս զի կարելի ըլլայ լուծումտալ Օրակարգի կարեւոր խնդրոց։

Խառն ժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ ընդ նախագահութեամբ Ամն. Ս. Պատրիարք Հօր և զբաղեցաւ գաւառական ու յարաբերական խնդիրներով։

Ցնտեսական Խորհուրդը պակ մը Խառն Ժողովին ներկայացաւ և խորհրդակցութիւնք կատարուեցան այն ծրագրին վրայ զոր Խորհուրդը պատրաստած էր ազգային վարչիներու նը կատմամբ։

Ցնտեսական Խորհուրդն եւս երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ ատենապետութեամբ Մեծ. Մինասեան էֆէնտի Սեմեանի եւ զբաղեցաւ հաշուական ու թղթային խնդիրներով եւ ի միջի այլոց վաւերացուց Ազգանուէր Հայաշէհաց Ընկերութեան եւ Խասգիւղի Դալֆայեան Որբանոցի հաշիւները։

Նոյնպէս երէկ ի նիս գումարեցան Արմաշու Դպրեվանուց խնամակալութիւնն եւ Կոտակայ Հոդաբարձութիւնը։

Բուլգարի Հիսարի Նորակաղմ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն երկուքին ընարութեան դէմ երէկ թաղեցւոց կողմէ բողոքագիր մը մատուցուեր է առ Քաղաքական Ժողովն։

Խրիմէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սարամոգի ճանրուն վրայ յանկարծամահ եղեր է Հայր Բերովբէ Քուշներեան, անդամ Վենետկոյ Մխիթարեան միաբանութեան։ Հանգուցեալը տակաւին երիտասարդ, ծանօթ էր բանասիրաց՝ Բաշմէկի մէջ իր գրած պատմական յօդուածներով եւ առակաց ընտիր թարգմանութեամբք։ Հմուտ էր, բայց ի մայրեի լեզուէն, զանազան օտար լեզուաց եւ մասնաւորապէս ռուսերէնի։

Ներկայ համարի երրորդ էջին մէջ հրատարակած ենք հանգուցեալ Բբրիստոսատուր էֆէնտի Ղազարոսեանի դագաղին վրայ Մեծ. Ցարութիւն է. Ֆէնտի Մերեկմ-Գուլիի արտասանած դամբանականն։

ՐՈՊԷՐԴ ԴՈԼԷՃ

Բոպէրդ Դոլէճի յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 3/15ին։ Նոր ուսանողաց՝ նաև որ և է մասնաւոր տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն ի Բ. Հիսար։

1—10

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵՐ

Իւլայլ երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Մէարիֆի ժողովոյ երկրորդ քարտուղար Հադիզ պէյի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Սանիյէ Միւթէֆաիզի աստիճան՝ Պոլսոյ Առեւտրական դատարանի դրծադիր պաշտօնէի օգնականներէն Թալաթ պէյի, ի վարձատրութիւն իւր գովելի և ջանասէր պաշտօնավարութեան։

Սալիսէի աստիճան՝ Մարաշի գաւառին Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Իսմայիլ Հադիզ էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ մայրաքաղաքիս հելլենական դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Նաուպի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Մարտին գաւառին Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Հաճի Ապաուլլահ Զէլէպիի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ

Այսօր, 1 Մուհարրէմ, արաբական 1309 տարւոյ առաջին օրն ըլլալով, պաշտօնի վրայ եղող և անպաշտօն բոլոր նախարարք և կրօնական, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարք կայս. պալատ կ'երթան ի շնորհաւորութիւն նոր տարւոյ։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ խորհրդակցեցաւ ներքին գործոց վերաբերեալ կարեւոր խնդրոց ինչպէս նաեւ այն միջոցներուն վրայ զորս հարկ է թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ՛ գաւառաց մէջ ձեռք առնուլ հնոտախտի եւ այլ հիւանդութեանց դէմ։

ՅՕՆ ՏԷՐ ԿՕԼՋ ՓԱՇԱ

Կայսերական թիկնապահ զօրավար Յոն Տէր Կոլց փաշա կ'երկարիբէ այժմ մատեան մը օսմանեան բանակին համար։ սոյն գրքին մէջ կը ճառէ խաղաղութեան եւ պատերազմի ժամանակ Սպայակոյտի պաշտօնին վրայ։ Իւր օգնական հազարապետ Թահիր պէյ հետզհետէ կը թարգմանէ զայս երկասիրութիւն, որ մեծ ծառայութիւն պիտի մատուցանէ կայսերական բանակին։

Յոն Տէր Կոլց փաշայի աշխարհահռչակ Զէնէրալ ոգի վերնագրով երկասիրութեան թարգմանիչն եւս նոյն ինքն Թահիր պէյ է, սորա աշխատասիրութեան համար կ'ըսուի թէ յիշեալ գրքի Եւրոպայի մէջ հրատարակեալ թարգմանութեանց լաւագոյնն է։

Թահիր պէյ հնգամեայ աշխատութեամբ և իսրաւնին քննութեամբք ու հետազօտութեամբք գրեց նաեւ նոր երկասիրութիւն մը Պաշմուհնդ Զէնէրալ Դպրոնեան որ կը տպագրուի այժմ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, յուլիս 22 էն մինչեւ 23 Հալէպի մէջ հնոտախտ քսան և հինգ մահեր պատահած են։

Ճիտտէի և Սուաքիմի միջեւ գտնուած հեռագրական ընդծովեայ թելն աւրուած ըլլալով, երկու օրէ ի վեր Մէքքէէն ու Ճիտտէէն տեղեկութիւն առնուած չէ հնոտախտի նկատմամբ։

Առողջապահական վարչութիւնն իւր երեքշաբթի օրուան նստին մէջ որոշեց վերցնել այն հնգօրեայ քարանթինան, որ որոշուած էր Ասիրէն (Եէմէն) եկողներու համար, որովհետեւ այդ տեղն երեւան ելած ժանտախտը մէկ քանի ամիսներէ ի վեր բոլորովին անհետացած է։

Աւասիկ սոյն որոշումն հաղորդող պաշտօնական Ազդը զոր ստացանք այս առաւօտ առողջապահական վարչութեան կողմէ։

Որոշմամբ Առողջապահական բարձրագոյն Խորհրդոյ՝ Ասիրի ծովեզերքէն (Լիթէն մինչեւ Լօհէյա) եկող նաւուց համար հաստատեալ հնգօրեայ քարանթինան վերցուած է։

Ռ-դ։ Բ-նը.
ՏՈՒԹ. ՔՕՉՕՆԻ

Կ. Պոլիս, 24 յուլիս

ՍԸՐ Ո. ՀՈՒԱՅԹ

Անգլիական դեսպան Սըր Ո. Հուայդ և իւր կինն, որք Կաշթէ-ի ջերմուկները կը գտնուէին, երեկ իրիկուն մայրաքաղաքս վերադարձան արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թարգմանեալ Վէնայէն քաղուած)

Պ. Ռոշիլա Օսմ. Կայս. Պանքայի Լոնտոնի ճիւղին յանձնած է նոր փոխառութեան երրորդ մասնավճարն՝ 124,949 անգլիական ոսկի և 15 շիլին։ Եւմասական նախարարութիւնը բանակցութիւններ կատարած է Օսմ. Կայս. Պանքայի տնօրէն Պ. Լա Ֆիւանդի հետ, որպէս զի այդ դումարի փոխարէնը՝ նախորդ մասնավճարներու պէս ի Կ. Պոլիս օսմանեան ոսկիով առնուելու համար, դիւն որոշուի։ Պ. Լա Ֆիւանդ յայտարարած է թէ քամպիոի դիւն եւ Լոնտոնի դրամատան զեղչի սակն այս օրերս ինկած ըլլալով, իւրաքանչիւր անգլիական ոսկւոյ համար 108 զրուշ 25 փարայէն աւելի չկրնար տրուիլ։ Արքունի Փոդերանոցի վարչութիւնն եւս տեղեկագրած է որ եթէ այդչափ անգլիական ոսկի Կ. Պոլիս բերուելով օսմանեան ոսկւոյ վերածուի, փոխադրութեան, ապահովագրութեան և օսմանեան ոսկիի վերածելու համար ըլլալք ծախքերը զեղչելէ յետոյ, իւրաքանչիւր անգլիական ոսկին 109 զրշ. 10 փարա պիտի արտադրէ օսմ. ոսկւոյ հաշիւով։ Օսմ. Պանքայի առաջարկած գնոյն նայելով, եթէ այդ դումար անգլիական ոսկիով մայրաքաղաքս բերուի եւ օսմանեան ոսկւոյ վերածուի, իւրաքանչիւր անգլիական ոսկւոյ վրայ 25 փարայի տարբերութիւն մը կայ, որով Եւմասական Գանձը 780 ոսկւոյ չափ շահ մը պիտի ունենայ։ Արդ, Նախարարաց Խորհուրդն, ըստ տեղեկագրութեան Եւմասական Նախարարութեան, որոյած է որ վերոդրեալ անգլիական ոսկիք մայրաքաղաքս բերուելով օսմանեան ոսկւոյ վերածուին։ Այս որոշումն վաւերացած է կայս. Իրատէով։

—Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, Լիբանանու Մարոնիներու Պատրիարքին կողմէ ի Հռոմ կառուցանելի վարժարանի շինութեան ծախսուց համար տասը հազար ֆրանքի կայսերական նպաստ մը պիտի ըլլայ։ Այդ վարժարան Մարոնիներու պիտի յատկանայ, սմանեան հաստատութիւն մը պիտի համարուի եւ պիտի գտնուի ընդհանուրութեամբ օսմանեան կայս. կառավարութեան։

—Հելլենական կառավարութիւնը Ս. Փէտէ պատուանշանին երրորդ աստիճանը նուիրած է Դատական Նախարարութեան կրօնական գործոց տեսուչ Զիվէր պէյի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնած է այդ պատուանշանի գործածութիւնը։

—Էվգաֆի Նախարարութեան նորընտիր Միւֆէթթիշ Օսման Նուրի էֆէնտի, նախորդ տնօրէն Նախարներու վարժարանին, այսօր, մուհարրէմ 1, պիտի սկսի իւր պաշտօնի կիրառութեան։

—Դատական Նախարարութիւնն, ըստ առաջարկութեան Սեբաստիոյ ընդհանուր դատախազին, որոշած է դատաստանի ենթարկել Հաֆիզ դաւառակի նախնական դատարանին նախորդ անդամ Իպրահիմ էֆէնտին, որ զեղծումներ գործած է իւր պաշտօնավարութեան մէջ։

Նոյնպէս դատաստանի ենթարկել Գոնեաի Եիլմազ դաւառակի նախնական դատարանին նախագահ ու նախիպ Սաադդ էֆէնտին, անդամ Սալիհ էֆէնտին և քարտուղար Հագդը ու Թէվֆիգ էֆէնտիներն, որք դատավարութեան մը ատենագրութեան ու վճռագրոյ ուրուագծին ստորագրութիւնները քերթած էին։

—Ցրապիզոնի կուսակալութիւնը կը հեռագրէ Ներքին գործոց Նախարարութեան թէ Քուրտ Օղլու Հասան անուն աւազակը ձերբակալուելով նահանգին կեդրոնը ղրկուած է։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆՆ ԵՒ ԴԵՐԱՊԱՏԻՒ ԱԹԱՆԱՍԻՈՍ

Երէկ, Բերայի թերթերէն ոմանք սխալմամբ ծանուցեր էին թէ Ֆէնէրի Պատրիարքարանի Սինոդն երեքշաբթի աւուր նստին մէջ արտաքսեր է Սաթիսթայի մետրապոլիտ Դեր. Աթանասիոս եպիսկոպոսը։

Ըստ մեր մանաւոր և ստոյգ տեղեկութեանց, արտաքսում տեղի չէ ունեցեր։ Ահաւասիկ եղելութիւնը։

Օրակարգի խնդիրներէն մին էր Սաթիսթայի Յունաց առ Պատրիարքարան ուղղած մի նամակն՝ որով կը խնդրեն ի Սինոդէ որ իրենց առաջնորդն անյապաղ վերադառնայ իւր աթոռն, որոյ գործեր երեսի վրայ կը մնան՝ Դեր. Աթանասիոսի երկարատեւ բացակայութեան պատճառաւ։

Յետ ընթերցման սոյն նամակի, Ամն. Դիոնէսիոս Պատրիարքը Սինոդականաց կարծիքն հարցուց։ սոքա եւս Սաթիսթայի Յունաց ադերսն օրինաւոր դատելով որոշեցին որ Դեր. Աթանասիոս անյապաղ վերադառնայ իւր աթոռը։

Այսր վրայ վերոյիշեալ եպիսկոպոսը դիտել տուաւ թէ մինչ ասա դատնուող ուրիշ մետրապոլիտներու դէմ եղած դանգատները նկատողութեան չեն առնուիր, իւր ներկայութիւնը պահանջող մի թուղթի անմիջական կարեւորութիւն կ'ընծայուի։

Դիոնէսիոս Պատրիարքը պատասխանեց թէ ակնարկեալ մետրապոլիտներու դէմ առ Պատրիարքարան ուղեալ նամակներուն մէջ սոյն եկեղեցականաց իրենց աթոռները վերադառնալու խնդիր չկայ, և թէ յիշեալ դանգատներու վրայ քննութիւն կատարելու հարկ կայ, մինչ իրեն նկատմամբ առ Պատրիարքարան ուղղեալ նամակին մէջ իւր ներկայութիւնը կը պահանջուի ի Սաթիսթա։

Այսր վրայ, միջադէպը փակուելով, Սինոդը Պատրիարքարանի դիւանին հրամայեց պատրաստել Դեր. Աթանասիոս Սրբազանին ուղեւորութեան վերաբերեալ թուղթերը։

Երբ սա տուն հասաւ, իւր փոխանորդէն գիր մը ընդունեց յորում կ'ըսուէր թէ Էլասսնիայի մետրապոլիտը Սաթիսթա եկեր, քսան եւ չորս ժամ մնացեր ու յետոյ մեկներ է։

Կասկածելով որ գուցէ սոյն եպիսկոպոսի դրդմամբ Սաթիսթայի յոյները վերոյիշեալ թուղթը ուղղեր են ի Պատրիարքարան, Դեր. Աթանասիոս անմիջապէս գնաց իմացուց եղելութիւնն Դիոնիսիոս Պատրիարքին և հարցուց թէ ի՛նչ իրաւամբ երկաստանի մետրապոլիտն ուրիշ մետրապոլիտի մը թեմը գացեր է։

Նոյն երեկոյ Պատրիարքը հեռագրաւ տեղեկութիւն խնդրեց այս խնդրոյ վրայ Էլասսոնայի մետրապոլիտէն։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍԱՐԱՆ

Մայրաքաղաքիս ռումանական հիւպատոսարանի դրամարկղէն գողցուած 20000 ֆրանքին համար նոյն դեսպանատունը քննութեանց ձեռնարկած և մէկ քանի անձեր եւս հարցաքննած է։ Քննութեանց ու հարցաքննութեանց արդիւնքը Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարարին հաղորդուած ըլլալով, մայրաքաղաքիս հիւպատոսը Պուքրէշ կոչել հարկ դատուեր է, և հիւպատոսն անցեալ շաբաթի օր Պուքրէշ ուղեւորած է։

Կ'ըսուի թէ հիւպատոսարանի պաշտօնեաներէ ոմանք պիտի փոխուին։

ԵԱՖՅՈՅԻ ՊԱՐՏԷԶՆԵՐԸ

Նախարարաց Խորհուրդը, քննելով եր կու ծրագրեր, որք Եաֆայի պարտէզներն ոռոգելու մեքենաներն խնդրելու համար մատուցուած էին Պ. Փիռառանէի և Ֆիլիպ Մէյլհամէ էֆէնտիի կողմէ, ընդունած եւ վաւերացուցած է Ֆիլիպ Մէյլհամէ էֆէնտիի պայմանագրոյ ու յանձնառագրոյ ծրագրին և իւր այս որոշումը տեղեկագրով մը պիտի մատուցանէ Վեհ. Սուլթանին։

ԳԱՎԱՖԵԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Գավաֆեան գործարանին մէջ՝ Օսմ. Կայս. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսրդի համար չինուած զբօսական չոգեմակոյկի փորձը նախընթաց օր կատարուեցաւ Պէշիքթաշի առջեւ եւ հաստատուելով որ ամենայն ճարտարութեամբ չինուած է, այդ չոգեմակոյկ տիրոջը պիտի յանձնուի։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պոլուէն կը գրեն առ Սպասի թէ անցեալները կէրտէ եալասը անուն տեղը ոստիկան-զինուորաց ու վեց աւազակներու միջեւ ընդհարում մը տեղի ունենալով աւազակաց երեքը սպաննուեր, մին վիրաւորեալ ձերբակալուեր եւ երկուքը փախեր են։ Կռուի պահուն ոստիկան-զինուորներէ մին սպաննուեր և ուրիշ մ'ալ սրունքէն վիրաւորուեր է։ Այդ աւազակներ, որոց ո'ր ազգութեան վերաբերիլն և անունները յայտնի չէ, քսան-քսան և հինգ օրէ ի վեր կասպատակեն եղեր Գասթամունիի, Էնկիւրիի և Պոլուի կողմերը։

ՄԱՀՈՒՑՈՒԻՑԱԿ

Անցեալ յունիս ամսոյ միջոցին մայրաքաղաքիս մէջ պատահած մահերն են.

	Տղ	Կն	Գումար
Իսլամ	193	262	455
Քրիստոնեայ	152	128	280
Հրեայ	20	15	35
	365	405	770

Այս 770 մահերուն 53ը ծաղկախտէ յառաջ եկած են։ Անցեալ տարւոյ յունիս ամսուան մահերն էին 774։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութիւնը իր կառքերուն վրայ աւելցուցեր է 150 վակոններ՝ ապրանաց համար։ Այս վակոններ, որոցմէ տասն արդէն հասեր են Սելանիկէն և մնացեալներն ալ քիչ ժամանակէն կը բերուին, պիտի կրնան ծառայել այս տարուան արմտեաց փոխադրութեան։

ՊԵԼՃԻԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Պ. Ֆամիլլօռէօ, որ երեք տարիէ ի վեր Փարիզի Պելճիական դեսպանատան առաջին քարտուղար էր, ի մասոյ Կ. Պոլիս պիտի գայ, ուր պիտի ստանձնէ Պելճիական դեսպանատան խորհրդականի պաշտօնը։

ԲԲԹԻ ԺԱՄԻՐՆԱԼ

Օտար Մամոյ տեսչութեան մէկ հրամանին համեմատ, ի Բարիզ հրատարակեալ Բբթի Ժամիրնալ թերթը չպիտի ծախուի մայրաքաղաքիս փողոցներուն մէջ, ցնոր տնօրինութիւն։ (Պրոմպոս)

Նիկէայի մէջ օդերու տաքութենէն կարմրատ երեւան ելած է տղայոց միջեւ և առողջապահական քննիչին որոշմամբ վարժարանք գոց պիտի մնան մինչեւ օգոստոսի վերջը։

—Անցեալ օր Ֆէնէր Պաղչէսիի առջեւ խրած հելլենական չոգենաւն ազատուեցաւ։

—Աղեքսանդրիայէն կը հեռագրեն թէ Հիճազէն վերադարձող եգիպտացի ուխտաւորաց առաջին մասը Թորսինի մաքրանոցը ժամաներ է։

—Ծովային Նախարարութեան հրամանաւ՝ նաւային բժիշկ Իսմէթ փաշա, Սեւեան Կարրիէլ պէյ և Սալիհ պէյ մարտանաւերն ու զօրանոցները պտտելով, հաստատած են թէ ամէն կողմ հոգ կը տարուի մաքրութեան և թէ առողջապահական վիճակը խիստ գոհացուցիչ է։

—Նէքէտ Նէֆէրոպ անուն ռուսական չոգենաւ մը, որ թէյ և այլն բեռնած էր, երեկ Վլատիվոստոքէն ասա ժամանե ցն ուղղակի Օտեսա ուղեւորեցաւ։

—Մուլ-համ-երու վարժարանին աշակերտաց լուսանկարներն իրենց ձեռագրերով հանդերձ պիտի մատուցուին Վեհ. Սուլթանին։

—Պոդեստինի ռուսական ընկերութիւնը գիտական մասնախուզմամբ մը կազմած է, որ ի մասոյ Օտեսայէ ճամբայ պիտի ելնէ ուղեւորելու համար ի Ս. Տեղիս։

—Այն չոգեշարժ ջրհանն, որուն փորձերը կատարուեցան, պիտի յատկանայ Բ. զօրաբաժնի զինուորներէն կազմելի ջրհանկիրներու վաշտին և այդ վաշտ մինչեւ որ կազմուի անոր պաշտօնը պիտի վարէ ամրաշէն զօրաց վաշտին մէկ գումարտակը։

—Սէլանիկէն կը գրեն թէ յուլիս 19էն ի վեր օդերու տաքութիւնը սաստկացած է և ջերմաչափը շուքի մէջ 35 աստիճան ցոյց կուտայ։ Քաղաքին թափառական շուներն, որք թաղապետութեան որոշմամբ քաղաքէն դուրս տարուած էին, շգիտցուիր ինչ պատճառաւ Թող տրուած են։

Նահանգին ամէն կողմն հունձքերը լաւ վիճակի մէջ են։ Ֆրանսայի վաճառական մը տեղւոյն վաճառականաց հետ պայմանագրութիւն կնքած է ութ-տասը հազար գրիւ ցորէն գնելու համար և կանխավճարներ եւս կընէ։

ՎՐԻՊԱԿ. Աբէ-Եէի երկուքան թիւը փոխանակ 2257 ըլլալու տպագրական սխալմամբ 2260 եղած էր։ Այսօր կը շարունակուի ճիշդ թիւը, 2258։

ՀԵՂԻԱԿԱՏԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐՇԱԿԱԼՈՒԹԵՆՆԷՆ

Ա Յ Ս Օ Ր Ա Ի Ա Ն

ՕԳՈՍՏՈՍ 5 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ՓԱԿՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ

Անգլիոյ Խորհրդարանին նստաշրջանն երէկ իրիկուն փակեցաւ գահաճառով մը, յորում Վեհ. Թագուհին կը յայտարարէ թէ խաղաղութեան և բարեկամութեան յարաբերութիւնք կը շարունակեն. ամէն Տէրութեանց հետ։ Թագուհին կը յիշէ Փարթուկալի և Իտալիոյ հետ կնքեալ դաշնադրութիւններն Ափրիկէի մասին, Պէ հրինկի ծովուն խնդրոյն նկատմամբ Միացեալ Նահանգաց հետ բանակցութիւններ, և Նոր Երկրի (Նիւ Ֆաուընտլէնտ) ձկնարանաց խնդրոյն նկատմամբ Ֆրանսայի հետ բանակցութիւնները։ Գահաճառն ի վերջոյ Իռլանդայի կացութեան մէջ ուշագրաւ բարւոքում մը կը յիշէ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԽՆԴԻՐ

Ֆրանսայի արտաքին գործոց Նախարար Պ. Ռիպօ երէկ տեսակցեցաւ Չինաստանի գործակատարին հետ։ Չինաստանէ վերջին լուրեր կը ծանուցանեն թէ յուզումը քաղաքական բնութիւն մ'առած է։ Չինու կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ ամէն միջոցներ ձեռք առած է ի պահպանութիւն բարեկարգութեան։ Բայց այն միջոցներ կարծուածին չափ ազդեցիկ չեն եղած։ Եւրոպան Տէրութիւնք կը համաձայնին՝ հաւաքական միջամտութիւն մ'ընելու համար Չինու կառավարութեան քով։

ԻՏԱԼԻԱ

Ազգային գործաւորական համաժողովն երէկ վիճաբանեցաւ Իտալիոյ մէջ գործաւորական կուսակցութիւնը կազմակերպելու միջոցներուն վրայ։ Երկար վիճաբանութենէ մը ետք, համաժողովն ընդունեց Պ. Ֆուրլաթիի կողմէ ներկայացուած օրակարգ մը, որով կազմակերպութիւն մը կը տրուի գործաւորական կուսակցութեան, որ պիտի մասնակցի հանրային կենաց գործունէութեան։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նորվեկիոյ կառավարութիւնը Պրէմէնէ զբօսանաւուն մէջ տեղ բռնեց Նաբոլիի իշխանին համար։ Պրէմէնէ օգոստոս 15ին պիտի մեկնի Նիւ-քասլէն դէպ ի Պերլէն, ուր պիտի հասնի 18ին։

—Հունգարիոյ Երեսփ. Ժողովն 53ի դէմ 146 ձայնիւ արձանագրեց նախարարապետ Սարարի կոմսին պատասխանն ի մասին Փէշթայի գերմանական թատրոնի խնդրոյն։ 251 երեսփոխանք բացակայ էին։

—Ֆրանսական նաւախումբը առաւօտուն մեկնեցաւ Քրոնշթատէ դէպ ի Պիօրքէվ (Ֆինլանտա), ուր հասաւ յետ միջօրէի։

—Պելճիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ, հարցման մը պատասխանելով, Նախարարապետ Պ. Պերնաէր կը յայտարարէ թէ թագուհւոյն առողջական վիճակին վրայ չըբերած զրոյցք չափազանցեալ են. յուսալի է որ Ն. Վեհափառութիւն ի մօտոյ բժշկուի։

—Հրապարակէ քաշուող անգլ. ոսկեդրամներուն տեղ նոր ոսկեդրամներ հանող օրէնքն երրորդ ընթերցմամբ ընդունուեցաւ Երեսփ. և Լորտերու Ժողովներէն։

ՀՆՏԱՆՔ Ի ՍՈՒՐԻԱ

Վիեննայէ կը հեռագրուի թէ Սուրիոյ մէջ հնտախտի տարածման պատճառաւ, եօթնօրեայ քարանթինայի կենթարկուին Մերսինի եւ Սուրիական Տրիպոլսոյ միջև գտնուող նաւահանգիստներէն եկողներ։ Յուրիոյ միւս բոլոր նաւահանգիստներէն եկողներ բժշկական խիստ քննութեան պիտի ենթարկին։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Ժէրվէ ծովակալը քառասուն սպայից և տասնվեց ենթասպայից ընկերակցութեամբ երէկ իրիկուն մեկնեցաւ դէպ ի Մոսկուա։ մեծ բազմութիւն կայարանին մէջ. խանդագին ընդունելութիւն։

—Ռուսիոյ Կայսրը, Կայսրուհին և Աւլեքսիս մեծ դուքս բազմաթիւ հետեւորդներով ի մէջ այլոց պատերազմական նախարարը, մեկնեցան ի Ֆինլանտիա Տերղվէ զբօսանաւով։

—Ամէրիկ Բ-ինէլով մարտանաւն երէկ առաւօտ Շերպուրէ մեկնեցաւ դէպ ի Քրոնշթատ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ 25 Յուլիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՓՈՒՄ

3 տոկոս Լանդաուի վրայ	108 3/4
3 » Բրէյզիկի »	23 27 1/2

Օսմանեան Քոնսոլիտ

Եօթէկ երկայնաձգ (Պէյոգլու 1855)	20 04 1/2
Բնոյթի մէջ	— —
Առաւօտուան քաղաքացուցակ	20 06
Կէս օրին	20
Թահվիլիաթը Օսմանիէ Երէկ երկայնաձգ	78 02
» » Յետ 5%ի	78 09

ԱՅԼ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

Փոխառութիւն	Ա. Սերի	42 3/4
»	Բ. »	23
»	Գ. »	20 06

ՕՏԱՐԵՆԻ ԳԻՆԵՐ

Սօվրէն ֆիներ	Ա. Սերի	4 36
Ռուբի ֆիներ	Օտար	8 32
Պանք ոտ Ֆրանս	»	3 27
Ես. Շանտ է Ֆրանս	»	4 27
Ռեսի	»	15 07
Բրամանէ	»	580
Բուտիլէի նշանաթուղթ	»	68 1/2
Բաժնեթուղթ Լաֆրիտի	»	150

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	100
20 ֆրանքոյոց	» 87
Անգլիական ոսկի	» 109 30
Մարը (գերմանական ոսկի)	» 106 20
Իռլանդիա	» 89 10
Գրիմզ	» 51 10
Իտալիի թղթադրամ	» 8 52
Մեէ. տրեմաթ. (ատրը.)	» 108 4
Հինգնոց	102
Մեթալիք	» 101
Թրանշիէ	» 18 20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	» 6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊԱՐՈՔ

Բարիզ, 3 Օգոստոս ժամ 3 վայր. 20 երեկոյեան

Ռանթ 3%	95 12
» 4 1/2%	105 10
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ.	18 65
Օսմանեան երկաթուղի	68 75
» Բեյրութի քարաւանի	351 87
Պանք Ոսմանի	560 62
Սուէզեան մէնէրալ	— —
[illegible]	811 25
Իտալիական Ռանթ 5%	90 25
[illegible] 5% (1884)	395
[illegible] 1890,	421 25
[illegible]	486 25
[illegible]	765
[illegible]	— —
[illegible]	558 75
[illegible]	632 50
Օսմանիէ (Օսմանեան քոնսոլիտ)	361 25
[illegible]	25 26 1/2

Լոնտոն, 3 Օգոստոս, ժամ 6 վայր. — գրանց

[illegible]	95 7/8
[illegible]	18 3/8
[illegible]	42 3/4
[illegible]	23
[illegible]	18 3/8
[illegible] 1877	— —
[illegible]	12 5/16
[illegible]	96 1/16
[illegible] 1890	91 1/4
[illegible]	22 3/16
[illegible]	102 1/2
[illegible] 3%	79 1/2
[illegible] »	61 1/2
[illegible] 1890	96 1/4
Այսրնի երկաթուղի	22
Գնատպայի երկաթուղի	16 1/2
[illegible]	25 460

Ֆրանկֆուրտ, 3 Օգոստոս, ժամ — վայր.

Օսմանեան երկաթուղի	32 40
» [illegible]	162
[illegible]	118 10
» Ֆասիլիի »	46 72

Վիեննա, 3 Օգոստոս, ժամ — վայր.

Ռուսական թղթադրամ	20 35
» Ֆարիզի »	80 10
[illegible]	218 25
Օսմանեան երկաթուղի	70
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ.	18

ԽՕՍՔ ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆ

Ի ՎԵՐԱՑ ԴԱՊԵՂԻՆ

ՔՐԻՍՏՈՍՏՈՒՐ ԷՖ. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆԻ

Երիցագոյն Երեսփոխանին եւ Ժողովրդական անձնուէր դաստիարակին

Զըկա՛յ դագաղ մի՝ որ տխրագին տպաւորութիւն չներգործէ յուզարկաւորին վրայ, չըկա՛յ սիրտ կրող յուզարկաւոր մի՝ որ չզգածուի ո՛ր և է դագաղի հանդէպ։ Իսկ արդ՝ այս դագաղ, որ կը պարունակէ ութսնամեայ գործունեայ կեանք մի, որ կամփոփէ զմեացողոց մի անխոնջ աշխատաւորի, մեզ ամենեցուն քաջալերանօք Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆէնտիի, անտարակոյս խորին տխրութեամբ կը համակէ զմեզ։

Այս պատուական ծերունւոյն բովանդակ կենաց գործունէութիւնը ներբողել չեմ կարող, վասն զի գիտակ չեմ իւր կենցաղոյն առաջին երեք քառորդին։ Եւ սակայն զինքը ճանչած օրէս ի վեր՝ չուրջ քսանամեայ շրջանի մէջ. յորում ստիպ պաշտօնակից գտնուած եմք, իւր վրայ կազմած գաղափարս սակայն կրնամ սահմանել։ Տեսայ զինքը միշտ պաշտող զիւր եկեղեցին՝ որպէս երկիւղած և նախանձախնդիր քրիստոնեայ։ տեսայ զինքը շարունակ սիրող զիւր Ազգն՝ որպէս մարդ պարտակատար եւ անդամ անձնուէր։ տեսայ զինքն յարատեւ յարգող զԴահն Օսմանեան, հաւատարիմ հպատակութեամբ եւ անսասան համոզմամբ՝ թէ ընդ հովանեաւ այդ փառապանծ Գահուն պահած է Հայն զիւր կրօն և ազգութիւն։

Իւր այս յատկութեանց շնորհիւ հանգուցեալ ծերունին աթոռ ունեցած է՝ ցվերջին չուշ իւր կենաց՝ ազգային երեսփոխանութեան եւ վարչութեան գրեթէ ամէն ճիւղերուն մէջ, եւ իւր բովանդակ կարողութեամբ դուն գործած է օգտակարապէս ծառայելու իւր Ազգին, զոր կը սիրէր խանդաւառ սիրով։

Եւ եթէ ի բաց թողուք զայս ամենայն, միթէ Քրիստոստուր էֆէնտիանդուլ յարատեւութեամբ անձնուիրաբար վարած ժողովրդական դաստիարակի պաշտօնն բաւական չէ՞ իւր անունն անմահացնելու եւ զմեզ առ ինքն երախտապարտ կացուցանելու։ Ո՞վ չէ տեսեր զինքն, թէ՛ ամառային տօթագին աւուրց մէջ և թէ՛ ձմեռնային ցրտաշունչ եղանակին, նոյն իսկ հիւանդ գտնուած միջոցին, իւր դեղօրայքն ի միասին կրելով, երթալն ի Ղալաթիոյ եկեղեցին, չափահաս պանդուխտներն իւր շուրջը ժողովելն եւ անոնց գիր և թուանշան ուսուցանելու չափ երկայնամիտ անձնուիրութիւնն։ Իւր շընորհիւ կարդալ գրել ուսանող եւ այդու իրենց վիճակն ու կացութիւնը բարելաւող մեր ոչ սակաւաթիւ պանդուխտ եղբարք կենդանի վկայք չե՞ն միթէ առ այս։

Ոմանք այնպէս կարծեն թերևս թէ Քրիստոստուր էֆէնտիի այսչափ զոհաբերութիւնքն չեն գնահատուած, և թէ Քրիստոստուր էֆէնտի իւր արժանաւոր վարձատրութիւնը չէ գտած։ Ես այդ կարծիքէն չեմ։ Մեր բարձրատիճան կղերին ստուարաթիւ ներկայութիւնն այս տեղ, աշխարհական ամէն դասակարգին ներկայացուցչաց համախմբումն այս դագաղին չուրջ՝ անհերքելի ապացոյցն է ազգովին դնահատման մեր ծերունազարդ բարեկամին արդիւնաշատ գործոց։

Եւ ոչ միայն այսչափ։ այլ եւ Աստուածային Նախախնամութիւնը կամեցաւ՝ հանգուցեալ բարեկամ, քեզ համար պատրաստած երկնային վարձատրութենէն զատ, այլ իմն եղանակաւ վարձատրել զքեզ յաստիս, պատուական մի օրինակ ընծայելով մեզ յանձին քում։ Դո՛ւ, որ երիտասարդական եռանդուն գործունէութեամբդ յաջողեր էիր ոսկերչաց դասուն մէջ պատուաւոր մի դիրք գրաւել, երբ այդ ասպարէզդ չտուաւ այլ եւս քո անձնական պտղոյց բաւական արդիւնք, երբ բաղդին բերմունք առին քո ձեռքէն գնութեան դրամագլուխ, չվարանեցար քո հացը ճակտիդ քրտամբ ձեռք բերելու համար թոշակաւոր դաստուրի պաշտօն ստանձնել խնարհ համարուած յարկաց մէջ, եւ այսու պահել անկախութիւնդ, կարենալ ծառայելու համար քո ազգին խղճի եւ մտքի ազատութեամբ։ Ցոյց տուիր մեզ այսպէսով թէ՝ դրամ, պաշտօն եւ ատիճան չե՛ն միայն որ դիրք կուտան մարդկանց, եւ թէ պարկեշտութիւն, աշխատասիրութիւն եւ անձնուիրութիւն կարող են բարձրացնել զմարդ ամենչափ մինչեւ հասանիլ ցկատար փառաց։

Եւ իրօք եթէ մարդկային փառասիրութիւնն առ դրունս գերեզմանի միայն յաղագրդ կը գտնէ, ի՞նչ առաւել փառաւորութիւն կարելի է ակնկալել քան զայս համակրանաց ցոյց, որ կը շրջապատէ զքո դագաղ։

Քո յիշատակը չատ բան կը զարթուցանէ ի մեզ, ողբացեալ բարեկամ, բայց այս հրատապ արեգական ճառագայթից ներքեւ կենալու պարտաւորել ամբոխ թափորնու յուզարկաւորաց բազմութիւնն այնպիսի մի անպատեհութիւն է, որ կը հարկադրէ վերջ տալ խօսքիս։

Գնա՛ ուրեմն, բազմաչարչար ծերունիդ, հանգչիլ յերանութեան երկնից ի վայելս քո վարձատրութեան, եւ եթէ երբէք քեզ վշտանալու առիթ տուողներ գտնուեցան մեր մէջ, թո՛ղ քո հոգին՝ որ կը սաւառնի այժմ այս դագաղիդ վրայ՝ ներէ անոնց. գնա՛ և եթէ մեր վերջին յարգանաց արտայայտութիւնն հաճելի եղաւ քեզ, Աստուածային շնորհն հայցէ՛ մեզ համար եւ մաղթէ՛ որ գալ քեզ փառակից լինելու յուսով մեր տարած ջանքերն ապարդիւն չլինին։ Յ. ՄԻՐԵԼԵՄ-ԳՈՒԼԻ

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԴՄԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ԻԶՄԻՐՈՎԻ ԴԱՍԸ

Շաբաթաբթի օր, յուլիս 10ին, Թիֆլիզի երկրորդ մասի հայտարար դատաւորի օգնական Պ. Լէգինգովիչի մօտ քննվում էր Գրիգոր Իզմիրովի գործը։ Գործը լսելու համար ժողովվել էր մի ահագին ամբոխ, որը չը տեղաւորվելով նիստի դահլիճում, կանգնած էր նախասենեակներում, պատշգամբում, սանդուղքների վրա և այլն։ Պ. Իզմիրով նախ եւ առաջ ասեց, որ գործը չէ կարող ենթակայ լինել հաշտարար դատաւորի իրաւասութեան, քանի որ 29րդ յօդուածով, որով ինքն մեղադրվում է, պատժվում են նրանք, որոնք հրաժարվում են կատարել կառավարչական և պոլիցիական իշխանութիւնների օրինաւոր հրամանները, եւ ոչ թէ դատաստանական իշխանութիւնների. բացի դրանից, ինքը մասնաւոր դանդատ տուել Թիֆլիսի դատաստանական պալատին նահանգական դատարանի վրա, որ այս վերջինն իր իրաւունքների սահմաններից անցել է, պահանջելով իրանից երդուել նախագահի մօտ առաջերէն լեզուով, մինչդեռ հայ քահանան ներկայ էր։ Այդ պատճառով ինքն խնդրում է, որ մինչեւ դատաստանական պալատի վճիռը հաշտարար դատաւորը ոչ մի վճիռ չը կայացնէ։ Դատաւորը մերժեց Պ. Իզմիրովի պահանջները։ Պ. Իզմիրով յայտնեց, որ նահանգական դատարանի արձանագրութիւնը, որ ինքն առաջին անգամն է տեսնում, այնպէս չէ կազմած, եւ այդ արձանագրութիւնը վերականգնելու համար, նա խնդրեց, իբրեւ վկայ, հրաւիրել նահանգական դատարանում Օհանէսովի գործի ժամանակ ներկայ գտնվող Թիֆլիսի Պ. նահանգապետին, փոխ-նահանգապետին, Գնուէի քահանային, Կարախանովին եւ Մարկոզովին։ Այդ խնդիրքն էլ մերժվեց։ Այնուհետեւ Պ. Իզմիրով, գործի էութեան անցնելով, ասեց, որ ըստ դատաստանական 711 եւ 715 յօդուածների, ինքն պէտք է երդուէր համաձայն իր եկեղեցու դաւանութեան եւ արարողութեան, ուրեմն քանի որ ինքն հայ է եւ հայ-լուսաւորչական եկեղեցու արարողութիւնները կատարվում են հայերէն լեզուով, այդ պատճառով ինքն իրաւունք ունէր չը կատարել նախագահի պահանջները, քանի որ հայ քահանան էլ ներկայ էր։ Իսկ օրէնքով նախագահը միայն այն ժամանակ կարող է երդուեցնել վկաներին, երբ քահանայ չը կայ։ քահանան զգեստաւորված սկսել էր երդուեցնել վկաներին, երբ նախագահը արգելից նրան իր պահանջով։ Հաշտարար դատաւորը առանձնանալով իր սենեակը, մի ժամից յետոյ մի վճիռ դուրս բերեց, որով նագվորնի օսվէնսկի Գրիգոր Իզմիրով, 72 տարեկան, նահանգական դատարանի նախագահի օրինաւոր պահանջները չը կատարելու համար, ենթարկվում է 25 ռուբլի տուգանքին, իսկ եթէ անկարող լինի այդ գումարը վճարել, ենթարկվում է հնգօրեայ բանտարկութեան։ (Մշակ)

ՕՐԻՈՐԴ ԷՄՊԷՐԱԼՏԱ ՍԷՐՎԱՆԴԷՍ Ի ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Ելիսաբէթ Թագուհւոյն և Օր. Վաքարէսքայի վրայ այս օրերս զգացուած եւրոպական յուզումն՝ չափէական կ'ընծայէ հետեւեալ յօդուածը զոր Լէվընդ Հերալտ կը հրատարակէ։ Օր. Սէրվանդէս ի Ռումանիա երթալուն, տեսակցութիւն մ'ունեցեր է Թագուհւոյն հետ՝ զոր յօդուածագիրը հետեւեալ կերպով կը պատմէ.

«Սիրելի ճարտար Օրիորդն, որ երկար ատեն զամենքս իւր տաղանդներով հանեցուցիչ ներդաշնակութեամբ հմայեց՝ կը վերադառնայ ի Ռումանիա ըրած ուղեւորութենէ մը—ուր պատիւ ունեցաւ ածելու առաջի Ն. Վեհ. Թագուհւոյն Ելիսաբէթի։ Այս տեսակցութեան վրայ փափագելով քանի մը մանրամասնութիւններ ստանալ, հաւարձակեցանք դիմել առ ինքն իսկ Օր. Սէրվանդէս որ բարեհոյն կերպով հաճեցաւ տալ մեզ խնդրուած տեղեկութիւնները։

Ի Պուքարէսդ ժամանելով՝ Օր. Սէրվանդէս իմացաւ որ Ն. Վեհափառութիւն հիւանդոտ էր և մերձ մահնելու ի Սինայա. ուստի գոդցես անոյշ էր տեսնելու զնա՝ երբ Օր. Վաքարէսքոյէ նաժակ մ'եկաւ զինք ապահովելու այս մասին և իրեն ծանոյց թէ Ն. Վեհափառութիւն նոյն օրն իսկ իրեն պիտի ասասէ,—որ Օրիորդին մեկնելու նախընթաց երեկոյն էր—ժամը հինգ ու կէսին։

Ոչ առանց պատկառոտ յուզման կը գտնուի մարդ ի ներկայութեան թագաւորդ գլխոյ մը՝ և այդ պատկառանք եռանդուն զարմանօք կը յաւելուն երբ այդ գլուխը հանճարոյ ճառագայթներով կը շողշողայ։ Ելիսաբեթ թագուհին՝ Քարմէն Սիլվա հեղինակը՝ որ գիւթիչ և զգացմամբ դեղուն էջերու մէջ՝ կը պարզէ մեր առջեւ իւր հոգւոյն ազնուութիւնը։ Քերդողը՝ որ գորովոյ և անյուսութեան ճիչերով՝ կը հեղու իւր մայրական սիրտը։ ա՛յս է ահա այն հզօր և միանգամայն քնքուշ կնոջ տիպարը՝ ստեղծուած գոգցես թագաւորելու համար սրտիւ եւ մտօք՝ ինչպէս և արքունի մահկանացու։

Որոշեալ ժամուն Օր. Սէրվանդէս արքունիքը գնաց։ Ն. Վեհափառութիւն դորշ շղարշէ պարզ հանդերձով մը՝ եկաւ զինք դիմաւորելու սանդխին գլուխը և շնորհալից քաղցրութեամբ զինք ընդունեցաւ։

Առ վայր մը Ֆրանսերէն խօսակցութենէ յետոյ՝ ճարտարը մերձեցաւ գմբեթարդ ձեղնոյ մը ներքեւ գետեղուած տաղտին՝ ճոխ կապերտով ծածկեալ պատուանդանի մը վրայ։ Օր. Սէրվանդէս կ'ըսէ թէ իւր զարմանք ի հիացումն փոխուեցան երբ Թագուհին հարցնելով եթէ արդեօք կապերտն իրեն կրնա՞ր արգելք ըլլալ և անոր հասատական պատասխանն առնելով, ինքնին իւր ձեռօք զայն վերցուց տեղէն։ Իւր երկասիրութիւններն ընթեռնլով և լսելով ինչ որ կը զրուցուի անոր վրայով, կ'ըսէ Օր. Սէրվանդէս, զինքը պարզապէս կը կարծէի՝ բայց չէի սպասեր իւր կողմէն այսչափ զիջող բաղդրութեան։

Նոյն միջոցին հասան քանի մը դրանիկ կանայք, ընդ որս և Օր. Վաքարէսքու՝ մաերիմ բարեկամ Թագուհւոյն՝ սքանչելի երիտասարդուհի մը լի տաղանդով և մտօք. ինքն է որ հաւաքեց բազմաթիւ Ռումանի վէպերը զոր Թագուհւոյն հանճարն անմահացուց «Զրոյցք Բելէշի» անուանեալ երկասիրութեան մէջ։

Օր. Սէրվանդէս շատ հատուածներ ածեց որոց սմանք իւր իսկ չարադրածներէն։ Իւր համեստութիւնը չի ներէր որ ըսէ մեզ թէ ի՞նչ որ պատրաստութիւն գործեց իւր անզուգական տաղանդը, բայց որովհետեւ ինք չուզեր խոստովանիլ՝ մենք ըսենք անոր տեղ. զամենքս ալ կախանդեց. չեր կրնար չկախարդել Ն. Վհ. ալ որ ամէն գեղեցկի պաշտօն կը մատուցանէ, ի մասնաւորի երաժշտութեան։

Թագուհին խնդրեց այնուհետեւ Օր. Սէրվանդէսէն որ տաւղով իրեն ձայնակցի մինչդեռ ինք պիտի արտասանէր իւր մի քանի գործերը. յետոյ պահ մի դուրս ելլելով՝ վերստին դարձաւ մատեան մ'ի ձեռին՝ և մէջքէն գրկելով զՕր. Սէրվանդէս տարաւ զնա իւր տաղտին առջեւ։ Երկու ժամու չափ տաղտին եղանակեց ամենաքաղցր շեշտերը, մինչդեռ իւր տարօրինակ իմն համակրական ձայնիւ թագուհին կ'արտասանէր Գերմաներէն, Ֆրանսերէն և Անգլիերէն քերդուածներ։ Օր. Սէրվանդէս կ'ըսէ թէ Ն. Վեհ. մեծագոյն հմայից մին իւր ոսկեակ ձայնն է՝ հզօր և քնքոյշ, հնչուն և մեղմամանդամայն։

Ցետոյ պաղպաղակ եւ թէյ հրամցուեցաւ եւ խօսակցութիւնը զանազան նիւթոց վրայ հոլովվելով ընդհանրացաւ։ Օր. Սէրվանդէս խօսեցաւ իւր բազմաթիւ ուղեւորութեանց վրայ՝ մանաւանդ Ամերիկա։ Երբ պատմեց թէ բազդ ունեցեր էր՝ ի Մեխիքօ՝ ի Պրեզիլ եւ այլուր քանի մը դատապարտելոց շնորհն ընդունել, Ն. Վեհ. շատ զգածուած երեւցաւ և իւր դրանիկ տիկնանց դառնալով ըսաւ. «Հաւատացէք ինձ՝ տիկնայք՝ եթէ մահու պատիժը խափանեալ չըլլար ի Ռումանիա, յանձն չէի առնուր գահը նստիլ։ Եւ յետոյ, յարեց նա, գիտե՞ք թէ ո՞ւր կ'երթան այդ տարարաղդք զորս այսպէս կ'արձակենք յատիանականութեան մէջ։»

Թագուհին հրաւիրեց զՕր. Սէրվանդէս փոքրսին գալու զինք տեսնելու և մեր համակրելի ճարտարը վերադարձաւ առ մեզ՝ սիրտը լի խանդիւ և պատկառանօք թէ՝ հնոյ՝ թէ հեղինակին եւ թէ իշխանուհւոյն համար։

Այս առթիւ կը հրատարակենք փոքրիկ քերթուած մը զոր Թէրզեան էֆ. հայերէն լեզուաւ գրեց Օրդ. Սերվանդէսի յուշատետրին մէջ՝ ի շնորհակալութիւն այն աջակցութեան զոր հաճեր էր Օրիորդն ընձեռել բարեգործական նպատակաւ կատարուած նուագահանդիսի մը։

Թէ քեզ ըսէ՝ գոպար Ըսպանուհիդ՝
Թէ կը նրուագես նրման հրեշտակաց
Զոր տաւիղ ի ձեռս պակերեն նրկարք
Ցերկնաւոր տաճարս երգովք ըզմայլած.
Քերդողի ցնորք կոչէիր թերեւս,
Զի չատնց հրեշտակք թողին զիս մենիկ,
Եւ յետին նրշոյլք նոցա թեւերուն
Սուգան իմ կենաց լերկար օրթ որիկ։
Այլ պիտի ըսեմ քեզ որ՝ թէ հրեշտակք՝
Գիտեն քեզ նրման տաղանդ երգս հանել՝
Պիտի հասկընամ թէ ինչպէս յաւէրժ
Հընար է նոցա երգերուն լսել.
Թէ ի՞նչպէս նոցա ունկընդրող հոգին
Բարը իւր ցաւերն իսպառ կը մոռնայ,
Եւ երջանկութեան ի գիւթիչ աշխարհս
Երազոց թեւովք թռուցեալ սրընայ։

Օ ՖԱՊՈՒԻՐ ՌԷՖԻՆԻ

150 ԲԱՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ 150

(ՊՕՆ ՄԱՌՇԷՖ ՓՈՎ.)

Օ ՖԱՊՈՒԻՐ ՌԷՖԻՆԻ՝ մեծ վաճառատանց տերերը կանխաւ կը ծանուցանեն իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց և հասարակութեան թէ յուլիս 22, երկուշաբթի օրէն սկսեալ, ի վաճառ դրուած են իրենց ապրանաց բոլոր մեծաքանակ մնացորդը այնքան զարդեալ գիներով որ հասարակութիւնն զարմանալ մեծամամանակներ պիտի կրնան շահաւոր կերպիւ մեծ կամ փոքր քանակութեամբ ապրանք գնել։ Հետեւապէս պէտք է փութով կատարել գնումները, որովհետեւ առիթն մեկ հատիկ է իր տեսակին մէջ։ Հանրությունը համար կը բաւէ ակնարկ մը նետել քանի մը նիւթոց գիներուն վրայ։

Մանաւանդ ուշադրութիւն մանաւանդ հետեւեալ նիւթոց վրայ օր. իրենց միայն յատուկ են։

ՅՈՒՏԱԿ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

Կերպասներ՝ ամէն տեսակ շրջազգեստի համար, զանազան կտաւ, մանաքոյամ, ամերիկեան կտաւ, ժանեակ վարագոյրներու համար, հնդկական կտաւ, մեղուս. Մեծ ընտրութիւն շալակիներու։ Գուլպայներ եւ կօշիկներ. հովանոցներ, բազմոցի հագուստներ, դանկիներ, քաշ—քաշուկ, փողկաց, մէրլեոսէ և ֆանելայէ ժիլէ, ձեռնոց, անձեռոցներ, թատրոնի պիտանիներ, սեղանի սպաս։—Սուտ երբեւ շալակ արանց համար 6 նոցը 45 զրուշի։ առաջին պիտոյք եւ այլն, և այլն.

—o—

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ— ԿԱՆԵՒԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՁԱՆԱԶԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

Բուրբէ Քաշ-քորսէ, 6 զրուշ Ֆլանել բամբակեալ զատ բուրբէ, ապանց համար, 12ի տեղ 7 զրուշի։ Հոյս կոնակով նոճենեան ձեռնոց 8 զրուշ։ Շրջազգեստի համար բրդեղէն գրկեմ լայնութեամբ, 4ի տեղ 3 զրուշ։ 30 փարայ կանգուրու։ Մեհաբաթ հովանոց 29ի տեղ 19 զրուշ։ Կանանց համար բամբիկրի զգեստներ 16 զրուշէն սկսեալ։ Աչքի կոսա կանգուռեալ 3ու կեսին 2ու կես զրուշ։ Կանանց համար ժիլէ, կես գինովն։ Արանց չսպիկի 20ի տեղ 13 զրուշ։ Սուտ եբբեր 5ու կեսնոցը՝ 1 զրուշ։ 10 փարայի և 4ու կեսնոցը 3 զրուշ։ 30 փարայի։ Ամանի սպաս՝ առաջինն 28ի տեղ 23 զրուշ։ Սեղանագոգ եւ բարձի երես՝ 5 զրուշ։ Մատամբարար 72նոցը 54 զրուշի։ ամերիկեան կտաւ 35նոցը 28 զրուշի։ Բուրդ մուսուլին տպանոյ 4 զրուշի։

—o—

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԱՊՐԻՊ

Կանաչ ոսման համար քրեթոն գրուագէ, կանգուռնը 2ի տեղ 1 զրուշ։ Քրեթոն քրեթի 2ու կեսի տեղ 1ու կես զրուշ։ Զանազան կարաններ՝ կես գինովն։ Հոլանդարեր՝ ծանօթ տեսակի 2ի տեղ 50 փարայի։ 3—15

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ԲԱՐԻԶԻՆ

Բժշկական ուսանող մը պատրաստ է հարկ եղած դիւրութիւնները ընծայել այն ամէն հիւանդներուն, որոնք Բարիզ կուգան դարմանուելու, ցոյց տալով անոնց յայտնի բժիշկները եւ յարմարագոյն հիւանդանոցները եւ կատարելով միևնոյն ժամանակ թարգմանի պաշտօն։

Հասցէն իմանալու համար դիմել Աբեսեանի խմբագրատուն։ 3—3

ՏՈՒԹ. Ա. ԳԱՎԱՖԵԱՆ

Մանկարարձ և մասնագէտ ներքին հիւանդութեանց՝ որ ի Բարիզ կատարելագործած է իւր արհեստն, հաստատուած է ի Բերա, Թէփէ Պաշի թաղամասը։ Թեան պարտէզն կից և Բօյալ Օթելին դէմ 4 թիւ տունը, ուր ամեն օր ժամը 7 էն մինչեւ 11 հիւանդ կ'ընդունի։ իսկ Պոլսոյ կողմը երկուշաբթի, երեքշաբթի, հինգշաբթի և ուրբաթ օրեր Պահճէ Գարու Համիտիէ ճանապարհ Զալբքեան դեղարանը կը գտնուի առաւօտեան ժամ 8 էն մինչեւ 5. և չորեքշաբթի և շաբաթ օրեր, ժամը 3 էն մինչեւ 6, Սամաթիոյ դեղարանները։ 11—20

ՅՈՎ ՄՏՆԵԼՈՒ ԵՂԱՆԱԿ

Անշուշտ այս եղանակիս ամենէ աւելի պէտք կ'զգացուի հ-վլուէ, պոռնոյի վերարերեալ ապրանաց, որոց ամենարնութիւնը գնելու համար դիմել Ակվանեան Նարահաստատ վաճառատունը, ի Գալաթա ճրլար Պաշի Սէրեթճի խան վարի յարկ թիւ 16, ուր պիտի գտնէք նաև Պրուսական ապրանաց ճոխ հաւաքածոյ մը հարանեկան օժիտներու և այլ պիտոյից յատուկ։

Սակվանեան ժամացոյցի վաճառատունն ես Մանսուտ-Փաշայի գլուխ թիւ 3, ամեն ճաշակի և ամեն քսակի յարմար ոսկի. արծաթ, եւ նիքել ժամացոյցներ մեծ և փոքր քանակութեամբ կը ծախուի որոց գներէն կրնան ՄԵԾԱԳԷՍ օգտիլ ժամացոյցի առեւտրով զբաղող վաճառականք յանձնառուք և արգոյ հասարակութիւնը։ 8—20

ԱԶԳ

Ի Սարբեար Մէկսար Պրունը ճատաէսի թիւ 44 ծովեզերեայ տունը վարձու պիտի տրուի ամսոյ գնով։ Դիմել նոյն տանը մէջ գտնուողներուն։ 3—3

ԱԶԳ

ԲԻՒՆԱՐԴ ՇԱՐԵՆԱԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

CUNARD

Marathon չգենաւը, Լիվերբուլ՝ աստ կը սպասուի դեպ ի 15 ամսոյս։

ՊԱՊԸ ՍԷՐԳԱՍԵԼԻՐԻ

Ի ԼԱՆ

Իբրենի Օրասի Հիւմայուն մէրքէզ վէ մէվգիրինեան պուլունանագ առաքիրի Շահանէ իլիւն միւպարեա օլունանագը եվվելճէ իլան գըլընան երզագը մ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻԾ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐԻՈՅ 2,170,355

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸ ԵՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐԻՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած ճարտարական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած գումարին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 **ՄԱՐԻԹԱՅՄ** ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրաները խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Աղի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կ. սենեակներն, առ. ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

Արուեստից պաշտպան մեր Ինքնակալին՝ Օգոստ. Սուլթանի ամենաբարձր գնահատութեան արժանացած ընտրելագոյն ֆանէլա ապրանքներէ մեծ քանակութեամբ ի վաճառ կը հանուին այս անգամ մեր հիւսարանին մէջ

Վ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ.

Մահմուտ փաշա, Ֆիւրքֆիխան Թ. 26 և Պահչէ գաբու մաքսատան կարգ Թ. 44, Թօհաֆիյէ վաճառատան մէջ։

Հիւսարանը Ցրանսական գերազանց ապրանաց նոյն և նմանը պատրաստելէ զատ, յաճախորդաց կ'ընծայէ մեծամեծ առաւելութիւններ թէ՛ գնոց աժանութեան և թէ՛ ապրանաց դիմացկունութեան եւ չի քաշուելուն կողմանէ։

Ըստ խնդրանաց կրնան պատրաստուիլ մետաքսէ չքեղագոյն չապիկներ ամառուան տաքը զովացնող։

Անխառն բրդէ բարակ և թանձր, մանածէ, ալն, Աբանց. կանանց և տղայոց համար։

ԶԱՓԻ ՎՐԱՑ ԾԱՆՕՆԱՐՈՒԹԻՒՆ։

Գարդ ձեւերով եւ ըստ խնդրանաց, ամենէն նրբաճաշակ անձանց քմահաճոյքին յարմարող ձեւերով պատրաստութիւն։

Ցաճախորդք վերջին ծայր գոհ պիտի մնան մեր ապրանաց ազնուութեան, տեսակին, գնոյն, դիմացկունութեան եւ այլն մասին։ 271 ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԵՒ ՀԱՄՈՒՃԱՐԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ

Գոյի մը պէս որ գիշեր ատեն զմեզ կը կողոպտէ, այդ հիւանդութիւն մեր վրայ կը յարձակի գաղտագողի։ Անկից տառապողները ցաւէ կը զգան իրենց կուրծքին ու կողերուն, և երբեմն նոյն իսկ իրենց կռնակին մէջ։ Ջանգրոյթ կը զգան և ննջելու պէտք մը։ Իրանը դառնալամ կը լլայ մանաւանդ առաւուն, ամամանեք կ'ստանային տեսակ մը թանձր լորձունքով։ Անորակը բաց չելլար։ Հիւանդն իւր ստամքին վրայ մեծ ծանրութիւն մը կը զգայ, և երբեմն ստամքին խոռոչներուն մէջ ալ տկարութեան ազդում մը և անյագ պարապութիւն մը։ Ժամանակէ մը ետք չոր հազ մը կը սկսի՝ որուն հետ սակայն, մէկ քանի ամսէն կանաչագոյն թուք մը կուգայ։ Հիւանդն անդուլ խռնջութիւն մը կը զգայ և ի զուր քունն օգնութեան կը կոչէ, որ ոչ մէկ ամաչում կը շնորհէ նմա։ Ցետոյ հիւանդը կ'ելլայ ջղային, զայրացկոտ և թաքնասէր։ և ամէն բան դէշ կերեւի իրեն։ Երբ յանկարծ ոտք ելնէ, տեսակ մը ցնորում կը զգայ։ Փորհարութիւն կուենայ, տանն ամէն մարթը չոր եւ տաք կ'ելլայ, եւ արիւնն՝ թանձր ու անշարժ, ապա սպիտակուցը դեղնորակ գոյն մը կ'առնու, քիչ եւ դժուարաւ կը մղէ։ Հիւանդը շատ անգամ կ'ստիպուի կերած կերակուրները դուրս տալ։ Ամ փոխումները բերնին մէջ երբեմն գառն, երբեմն քաղցր համ մը կը ձգեն, և շատ անգամ անանց կը հետեւի սրտի բաբախում հիւանդին տեսողութիւնը կը տկարանայ, եւ ապաց առջեւ միշտ բիծեր կը տեսնէ, մեծ յոգնութիւն եւ տկարութիւն կը զգայ։ Բոլոր այս ուխտանշանք հետզհետէ կը յայտնուին։ Կ'ըսուի թէ ժողովրդական երբեք չորը բորդ մնալ կը տառապի այդ պետով այս կամ այն ձեւին տակ։ Բժիշկները շատ անգամ կը խաբուին այս պետին բնութեանը վրայ։ Ամենք կը դարմանեն զայն իբր լեարդի հիւանդութիւն մը, այլ՝ իբր գժուարամարսութիւն, եւ վերջապէս ամենք ալ իբր փայծաղնապուռ, եւն, բաց իրենց դարմաններն ոչ մէն յաջողութիւն գտած է։ Եւ տակայն հնարուած է «Fxtract of Roots» կամ Մէա Սիկլրի բուժիչ օշարակն, որ ամէն հիւանդութիւն կը բժշկէ։

Ամենայն զութիւնն յոյժ ծանր հիւանդութիւն մըն է, որով կը տառապի ընկերութեան մէկ բազմաթիւ դասակարգն եւ որէ յառաջ կ'ելան ադեսի հետեւանքներ, եթէ անմիջական դարմանն։ ի գործ չի գրուին։ Սիկլրի օշարակն ազդեցիկ դեղ մըն է, ամենէն դժուարին պարագաներու մէջ իսկ։ Հրապարակին վրայ ելած բազմաթիւ կեղծերէն զգուշանալու համար դիմել Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ միակ գործակալին

ԷՄՄՈՆ ՔԱՌՈՒԱՆԱ 2214

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վոյվոտա, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 67

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԾՈՂԿԱՀԱՊՈՒՆՔ

ԳԵՂԵՑԿԱՑԱՒՈՐՈՒՄ, ՄԱՐՄՆՈՑ ԳՈՅՆԵՐ, ՄԻՇՏ ԾՈՂԿԱՀԱՊԻԹ, ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ։

Ընդամենն մը փոքր պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուլիշ ամէն հեղուհիներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Առայն անգամ գոյ ծածկոցին ալ, որ բանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեերը և ձեռուըները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շու շանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ։ Ընտիր կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաւերը, արևայրուքը, և ուրիշ ամէն բրոտութիւն և ցնաւորութիւն։ Եւ աս ամէն բանով՝ անկարելը կ'ընէ մասնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Դիլիսուոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116 Southampton Row). Դանդպէս Բարիզ ու Նիս Եօրք։ Կը վաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղեցի դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալտրըրմ Լոմոն Քարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզմիտոի անուշահոտութեանց վաճառատունը։ 2218

THE BRITISH AND FOREIGN
ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ անգլ. ոսկի 1,340,000
Պահեստի դրամ » » 600,000

Այս ընկերութիւն, որ 25 տարիէ ի վեր այնքան հանրածանօթ եղած է մայրաքաղաքիս մէջ, Universal ընկերութեան հետ ձուլուեցաւ։ Այժմ աշխարհիս սոսկ ծովային ապահովագրական ընկերութեանց մէջ ամենէն զօրաւորն է և իւր դիրքով հասարակութեան կ'ընծայէ ուրիշ ամէն ընկերութենէ աւելի ապահովութիւն։

Մասնաւորապէս նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ապրանքներ, դրամագրարներ, յանձնարարեալ ծրարներ, եւն, շոգենաւի, առագաստանաւու, թղթատարի և երկաթուղւոյ միջոցաւ, խիստ չափաւոր գիներով։

Աւելի տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք դիմեն Պոլիս, Ֆիւշիւք Աչբր էֆէնտի խան։

32 Գործակալ, ԷՏՎԱՐՏ ՊԱՐՖԻԼՏԻ

ՈՍԿԵԱՑ ԵՒ ԱՐԾԱԹԵԱՑ ՎԵՑ ՄԻՏԱԼՔ

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄՆ

ՍՏԱՄՈՒԲՈՒԼԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՊԱՏՈՒՈՅՑ ՎԿԱՅԱԿԱՆ 1872 ՓԱՐԻԶ

ՏԻՒՌԱՆԻ ԳԻՆԻ 2218

Ֆրանսացի և օտար բժշկաց 4000է աւելի ներբողալից վկայութիւնք կ'ապացուցանեն ազդեցութիւնն այս գինիին, որ Ալիքանթէի գինիին չափ ախորժահամ է։

Կաղդրոնչէ և զրաց-ոչիչ է որովհետև կ'ուելցնէ ախորժակը և կը դիւրացնէ մարսողութիւնը

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՒՏԱՆ, 1, կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

THE CYCLOSTYLE DUPLICATING APPARATUS
ԸՆԴՕՐԻՆԱԿԻՉ ԳՈՐԾԻ
(ԱՐՏՕՆԱԳԻՐ ԿԷՍԹԷՆԹԸՐԻ)

Կարելի է 2000 նման օրինակներ (copie) արտադրել սեւ և անջնջելի մելանով ամէն տեսակ Շրջաբերականներու, Գրութիւններու, Նկարներու և Երաժշտութեան։

Առանց լուացքի, լոգացման, ելեքտրականութեան, քիմիական արտադրութեանց կամ անիլէնների։

Ամենայն մինչ ոչ պարզ, արագ, մատաւոր, դիւրական և ամենէն ասելի խնայողական է։

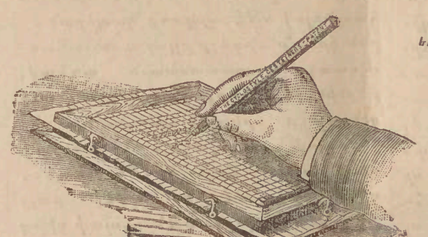

Ուրիշ միջոցներու վերաբերեալ ընդօրինակիչ Գործիին ունեցած առաւելութիւնքն հետեւեալներն են.

1. ԳԻՐՔՆՏԻՒ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ. — Որովհետեւ օրինակներն սեւ մելանով կ'ելլան և գրութեան գրոշմը կը պահուի, այս միջոցով տպուած շրջաբերական մը՝ ձեռքով գրուած նամակի մը միջոց նմանը կ'ելլայ։

2. ՕՐԻՆԱԿՆԵՐՈՒ ԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ. — Այս միջոցով կը ստացուի երկու հազար հատ օրինակներ այնքան լաւ տրքան տասն օրինակներ, և վերջինը պիտի ելլայ առաջնոյն չափ փայլուն։

3. ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԵՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Մատիտով գրել գիտցող ամէն մարդ կրնայ նաև գրիչով գրել։ Ցոյց մ'իսկ կրնայ օրինակներն առնել։ Ամենայն մեքենականութիւն մը չի կայ որ ասրուի։

4. ԻՆԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ. — Ընդօրինակիչ գործին պահպանումն աւելի ժամն կ'ելլայ քան ուրիշ միջոցի մը («ֆէլիթին» գրելն է կեան)։ Իւրաքանչիւր գործէրի հետ բաւական նիւթ կայ՝ վեց ամիս գործածելու համար (չարաշն անգամ մը աշխատելով)։

5. ԱՐԱՔԻՒԹԻՒՆ. — Ինչպէս պէտքն շուտ կարելի է գրել, որքան մատիտով (թանձր մելանի հետ մանաւանդ պէտք չկայ) և գրութիւնը լմնցուսն պէս՝ օրինակներուն կարելի է սկսիլ։ Թանաքուած գլանակաւ ճնճղարակ մը մաքուր և թաւ տպագրութիւն մը կ'արտադրէ։ Ժամուան մը մէջ 60 օրինակ կարելի է նամակ։ Պզտիկ ծանուցում՝ շրջաբերական մը կրնայ գրուիլ և կեռ ժամուան մէջ 200 օրինակներ ունենալ։

6. ՅԱՒԵԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ. — Կարելի է երկար ատեն ընագիրը մէկ կողմ թողուլ, և յետոյ ուզուածին չափ օրինակներ հանել անկից։

7. ՍԽԱԼՆԵՐՆ ՈՒՂՂԵԼ. — Ամէն ինչ մը կարելի է ուղղել պարզապէս փիմատոով՝ քերթելով ընդունելիք խօսքերը և անոնց տեղ գրելով ուզուած խօսքերը։

Այս միջոց անպատեհութիւններէ զերծ է, զոր ունին ուրիշ գրութիւններ։ 2281

Այս հանչակաւոր ընդօրինակիչ գործին կ Պոլսոյ վաճառողն է ԷՏՄԱՆՆ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց Վոյվոտա, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 67

ԱԶԴ

Կահաւորման և կառքի կազմածներու վերաբերեալ ամէն ինչ որ գնել ուզէք՝ նախ դիմեցէք ԼԱՄԱՐՈ ՖՐԱՆԶՈ (Բերայի մասնաճիւղ) տան ընդարձակ մթերանոցները, Նուէլ Բասաժ տ'Անթալիա, թղթատարական և հեռագրական պաշտօնատան կից, որ վերջերս ընդարձակեց իւրաքանչիւր ամէն երկրի ԳՈՐԳԵ ՈՒ, կահաւորման համար ամէն տեսակ ԿԵՐՊԱՍ ԵՒ ԹԱՒԱՂԱՍՏԱՌ, ՎԱՐԱԳՈՅՐ, ԺԱՆԵԱԿ, ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԱՊԱԿԻ, ՍՏՈՐ, ՖՈՒՅԹՈՆ ԿԵՐՊԱՍ, ՄՈՒՍԱՔՈՒ ԿՏԱՒ, ԼԻՆՕԼԷՈՒՄ, ԿԱՌՔԻ, ԼԱՊՏԵՐԻ, ՀԱՅԵԼԻԻ ՆԻԿԹԵՐ, ԺԱՊԻԼԻՆՆԵՐ, ամենքն ալ վերջին նորաձեւութեան համաձայն։

Եւրոպայի առաջնակարգ գործարաններէն ժամանուած բազմաթիւ պայմաններով եղած նոր գնմանց շնորհիւ, ԼԱՄԱՐՈ ՖՐԱՆԶՈ տուչը կարող է ամէն մրցումի արհամարհող գներ հաստատել, և այս ազդոյ հասարակութեան որպէս զի տեղափոխուելու նեղութիւնը չկրէ և կարենայ մեւեռնոյն առաւելութիւնները վայելել Բերա եւս։ 24

ԲԱԹՐԻՕԹԻՔ
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
PATRIOTIC Life and fire assurance Company

Հիմնեալ ի 1824

Դրամագլուխ Անգլ. Ոսկի 1,500,000
Վճարեալ դրամագլուխ » » 121,984
Պահեստի դրամ » » 250,000

Սոյն ընկերութիւնը դիւրամատչելի պայմաններով ամէն տէնք, կարասիք և ապրանք հրդեհի վնասուց դէմ կ'ապահովագրէ։

ՏՆօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱԼՊԻՐԹ ՀՕՖՄԱՆ

Ապահովագրութեանց և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղի տեսուչ
ՄԻՀՐԱՆ Ց. ՍԱՐԲԵԱՆ
Գործակալ Ապահովագրական Ընկերութեանց

Սթամպոլ, Պաղչէ-Գարու Թիւ 27, մաքսատան դիմաց։ 19

ԼԱՎԸՆԻՈ տէ ՖԱՄԻՅԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՍՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԴԱՂՂԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
61, ՐԷՒԻԻ ԼԻՒ Ֆ.ՐԼՈՅ, ԼԻՈՆ (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ
100,000,000 Ֆրանք

Լ'ԱՎԸՆԻՈ Տէ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, արագ զարգացում մը ունեցած է։ Իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն։

Ընկերութեան գործառնութիւնք բազմատիպի են, ինչպէս շարժական արժէից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, երաշխաւորութիւնք և Գլավճարք՝ փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, մանկանց համար օժիտք, Հանգստեան մնուցեալ ծերութեան համար, ցկեանս եկամտաբերներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամէն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։ Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն ոսկած է 1844 Յունուար լեն։

Տեղեկութեանց եւ բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Բարսեղ էֆէնտի Թէլլարեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Շէյխ Իսլամ խան, Թիւ 11, Պահճէ Գարու, Պոլիս։ 36

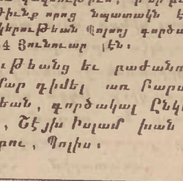

ՄՈՍ
ՇՈՒԵՏՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԼԻԼԷԲՈՒԼ Ի ՄԻՆԹԷՐԿԱՆԴ ԴԷՊ ԲԱՆՈՂ ՇՊԷՆԱԿ

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Քանքուս	4200	Ոֆինքս	3000
Ֆէրոս	4000	Ցոպրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէրթիս	3000
Սէսսոդէրս	3250	Բէրա	3000
Թիրա	3250	Լոդիւս	800
Մակասլա	3250	Սլինաս	800
Մարիոթիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
14 31, Ճէյմս Սգրիդլիվբրուլ

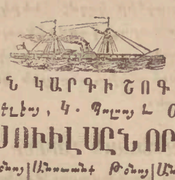

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ
Եբրէ-եկ. Աֆէլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օսմանոյ գիրք-
ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔԼՔՆԿ

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկս	1600	Բալէրմ	3200
Անէնլս	3000	Կալիֆէս	5500	Բանտէր	1700
Աբէլլս	5500	Կիբանս	2200	Բէլթիս	1500
Արկս	2300	Կոզս	1800	Բոլս	1000
Արիոզզս	3000	Կրօսնս	2200	Գուլիգս	2800
Պասանս	3000	Հիրս	2000	Ընիալթս	4400
Պորտսիս	220	Հիսալկս	3000	Ընինալգս	3200
Պրավս	2000	Հինսաս	7000	Ոլլս	3000
Պէֆիալս	8800	Հումպէր	1200	Ոսմէս	3500
Ֆէլդրս	2600	Հայկս	5000	Ոսպարիս	3500
Գարիբաս	2500	Ճիւնս	2300	Ռայէրնս	4000
Գամմս	2100	Ֆէլլս	2000	Ռանդիակս	8200
Գաղզ	2000	Ֆորբիս	4200	Ռաբինս	2000
Գօմս	2700	Ֆոզիս	2200	Սիլվիս	2000
Զէբակս	5000	Լէս	2000	Սարենս	4800
Գլիս	2500	Լէբանիս	4500	Թ. Ուիլսրն	3000
Փոլրատս	3400	Լիվրիս	3000	Թուրս	1200
Տիրս	2300	Լամս	1500	Թալիս	2800
Տօմինս	2500	Մարէնկս	4300	Թարբիս	900
Տուրս	4800	Մարգէլլս	6500	Ուրպիս	5000
Տրաբս	2100	Մէլս	2000	Վոլթերիս	5000
Էնինամ	2600	Մուրիս	3100	Եէս	3600
Էլսորատս	3000	Նէլս	2000	Զէկրա	1000
Էլէֆթրս	3200	Օրլանս	3000	Տիֆֆանդս	200
Տրաթս	2600	Սթէլլս	5000	Ֆրամս	200
Ֆայբրան	800	Ոգբանս	4500	Զէրբ	140
Ֆիս	700	Օգէս	2000	Քոգքիթս	120

Լիմբրդն Մոնաքք 8000
Լիրբրդն Մոնաքք 8000
Լարդրդն Մոնաքք 8100

Իսկ շոգենաւը, նաւապետ Ուսդրն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն ատտ հասաւ։

Ուղեւորներու համար տեղերնին կ'ընծայէ

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ եւ Ռոհ30
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւսէթ խան, Ղալաթիա
7

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ուր ոտքը երկու անգամ կը բռնէ Լիվերբուլ և Աբէ-Եւէյ գլխ-

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Ռումպրիա	7718	Գանգսնիա	4845
Եդրուբիա	7718	Պոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ռուսնիա	7268	Մարատոն	2403
Հանսնիա	5587	Ագէլա	2393
Սէքսանիա	5517	Սարակուսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալթիա	2144
Ալէքսս	2148	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մարագս	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ էորձակալ։
Thomas C. Joly
Թիւ 1, Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա
17

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

Լ'ԻՒՆԻՕՆ L'UNION
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
Հաստատեալ ի Փարիզ, իւր կեդրոնավայրն, Պանք փողոց, 15
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
ԻՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր.	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	6,700,000
Դանձելի ապահովագին (Բոնֆ)	»	63,770,000
1890ի հասոյթք	»	15,000,000
Հրդեհի վնասուց վճարուած	»	160,570,000

Պ. Պ.
Ա. Տ'ԷՅՇԹԱԼ, Նախկին երեսփոխան, Նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆրանսայի Հարաւային երկաթուղւոյ ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Ս. ՄԱԼԷ, Մաւէ եղբարց Դրամատունին, Նախագահ «Բարի-Լոնդ-Մէտիթերրանէ» երկաթուղւոյ ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. կայս. Պանքայի, ԴԵՐ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԻՒՆԻՕՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։
Թ. ՕՏԷՈՒ, Նախկին դրամատեր, Նախագահ Ալիէյ Մոնթմանելի և Էբինաքի ածխանոց Ընկերութեան։
Ս. ՀԻՒՐՍԷԼ, Նախագահ Մէլիւզինի՝ Ծովային Ապահովագրական ընկերութեան։
ՀՐԴԵՀԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ՝ Պ. Պ. ՇԱՌԼԸ ՌՕՊԻՐ. Նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ Պառօն Ժ. ՍԸՌԻՋ, Նախկին ելմնական քննիչ, ԴԵՐ-ՏՆՕՐԷՆ

Պ. Պ.
Ս. ՃԷՅՄՍԸՆ, Հօթինկէր և Ընկ. դրամատեարց տուներն։
Ֆ. ՄԻՇՕ, Նախկին Նախագահ Սէնի Առեւտրական Դատարանին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, վարիչ Ֆրանսական Հիւսիսային երկաթուղւոյն։
Հ. ՄԻՐԱՊՕ, Միրաբօ Բաքար, Բիւրարի և Ընկ. դրամատեարց տուներն։
Ա. ԹԻԼԻՐՆԷՅՍԸՆ, Լանտի երկաթուղեաց Ընկերութեան վարիչ։
Ա. ՎԷՐՆ, Վէրն և Ընկ. դրամատեարց տուներն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Ֆրանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. պանքային։
ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ՝ Պ. Պ. ԱԼՊԻՐ ՖՈՒ, ՏՆՕՐԷՆ ԷՕԺԷՆ ԼԸ ՍԷՆ, ԴԵՐ-ՏՆՕՐԷՆ

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ
ԻՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր.	10,000,000
Պահեստի դրամ.	»	93,8
Կենաց համար վճարուած	»	59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	»	243,580,000

Ընկերութեան դրամատեարը ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մասնաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, Կալաթա, Մահմուտիէ փողոց, Քամանտօ Պանգայի դիմաց, Երամեան խան, Թիւ 2